Оссолінсъкі колекції.

CD – диск виконано в рамах угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 4.
Zbiór rękopisów Biblioteki Baworowskich

Dział (opys) 1

435. Pieśni i wiersze rozmaite z końca XVII w.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

L. Dembowski

Nr. 435.
BIBLIOTEKA
VIII B 13

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS.

..... Non murmura veſtra columbæ
Brachia non hederæ non vincant oſcula conchæ,

W WARSZAWIE
w Drukarni J. K. Mci y Rzeczypoſpolitey
u P. Dupour 1773.

DO CZYTELNIKA.

Po między piſmami Prezydenta Montesquieu znayduie ſię wdzięcznie prozą ułożone Dzieło pod tytułem *Swiątnica Knidy*. Romans ten (tak go ſam w Przemowie ſwoiey nazywa) znalazł ſię po między Greckiemi Rękopiſmami, ktore zakupił znany dobrze przez ſmak ſwoy w naukach Poſeł Francuzki do Porty Ottomańſkiey.

Upewnia ſam, że tłumaczenie iego ieſt wiernym, y że ſię uſilnie ſtarał o dokładne zawartych w Authorze piękności wyłuſzczenie, tych wdzięków naymniey u ſiebie nie ceniąc, ktorych w oryginale nieznalazł.

Dopiął nieomylnie zamiaru ſwego; Dzieło to do tego punktu zdaie ſię mieć wartość oryginału, iż trzeba ślepo ko-

niecznie oſtrzeżeniu ſamego Montesquieu wierzyć, żeby wziąć go za tłumaczenie.

Przyiemne y choć w żywych kolorach obrazy z ſkromną zawſze delikatnością odmalowane, tkliwe niewinney duszy uczucie z wdzięczną wyrażone ſzczerością, rożne gatunki ſentymentow z ſzczegulną każdemu okryślone iſtotą, ſtała na oſtatek ſmukownego piora grzeczność, ſą zaletą dzieła naycelnieyſzą.

Powaby te z niewymownym odemnie uczute ſinakiem, były mi pochopem do przełożenia piſma na oyczyſty ięzyk. Rzecz ſama y kroy dzieła do Poematu zbliżaiący ſię, były pobudką do Rymopiſmu. Trudność wyrownania wdziękom oryginału, niech czytaiącym będzie ſprawiedliwym powodem do łaſkawego wadom ninieyſzey zabawki pobłażenia.

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS. (*)

PIESN I.

JAK iest przyiemne w Knidzie mieszkanie Wenerze,
Ze tam bawić, niż w Paphos woli, niż w Cyterze.
Nigdy na świat z górnego Olimpu nie znidzie,
Zeby miłych poddanych nie odwiedzieć w Knidzie.
Uſtawnym obcowaniem tak ich oſwoiła,
Ze kiedy pomiędzy nich widzialnie ſtąpiła,

(*) *Knidos, Amathont, Cythera y Paphos były mieyſca Grecyi, ktorych Krolową nazywała ſię Wenera. Tam ona miała ſwoie świątnice, gdzie oſobliwſze ku iey czczeniu uſtanowiono obrządki; Poſąg iey przedziwnym od Praxitela zrobiony kunſztem, w Knideyſkim złożony był Kościele.*

Nikogo tam nie zdięła boiaźń świątobliwa,
Ktorą przytomność niebian zwyczaynie przeszywa.
Bytność iey, choć się czaſem obłokiem zaſłoni,
Czuią po wdzięczney włoſow przepachniałych woni.
Miaſto leży w tym kraiu, na ktory bez miary
Obfite ſzczodrą dłonią los wyſypał dary;
Wieczna wioſna panuie, ziemia urodzaie
Nad zamiar chęci ludu, bez pracy wydaie.
Zimno kwiatow nie zwarza, y wiatr ſię nie ſroży,
Zefir wonnym rozwiia tchnieniem pączek roży,
Buyne łąki, gdzie trzody bez ſtrachu ſię paſzą,
Rożno-barwiſtym wdzięcznie ſzmelcem kwiatki kraſzą,
Ptaſzki w krzakach miłośnym rozkwilaią pieniem;
Laſy wabią odgłoſem, ſtrumyki mruczeniem,
Ciepło krzewi zarody, drzewo nie uſycha,
Y powietrze mieſzkaniec z roſkoſzą oddycha.
Przy mieście ſię ſtruktura wznoſi niewidziana,
Tę ręka wyſtawiła ſamego Wulkana.
Pracował dla nieſtałey, lecz pięknością dziela
Pragnął, w płochey bogini by pamięć zginęła
Zniewagi, ktorą niegdyś, zawiścią rozgrzany,
Napaſł ią przed ſamemi złośliwie niebiany. (*)

(*) *Wiadoma ieſt miłość Wenery z Marſem; Słońce oświeciło wzaiemne ich pieſzczoty; Wulkan zawiſnął*

Wydać wnętrznych pałacu wdzięków chociaż cienie,
Trudneby, y zuchwałe było zamierzenie;
Wyrazić, iak przyiemne, iakiego szacunku,
Gracye go stroiły, ich trzeba rysunku.
Lśni się złoto, dyament, rubiny z kryształem;
Lecz maluię bogactwa, piękności nie śmiałem;
W koło pałac prześliczne sady opasuią,
Ku ich ozdobie Flora z Pomoną pracuią.
Tam krzak z rożow obrany w pięknieysze zakwita,
Y gałąź owoc tracąc znow kwiatem okryta.
Tam Wenus z mieyscowemi gdy bawi Pannami,
Płochemi rzekłbyś, wszystko zburzą igraszkami.
Lecz trawka, liść zdeptany przez dzielność taiemną,
Y w kolor się, y w świeżość odradza przyiemną.
Tam gdy weśołe toczą przy Bogini tańce
Hoże Nimfy Wenery, y kształtne mieszkańce;
Chętnie radość niewinną dzielić z niemi rada,
Skacze sama, maiestat na stronę odkłada;
Y z pociechą na piękne poglądaiąc koła,
Widzi serca niewinne, a weśołe czoła.
W bystrzeyszym oka rzucie łąka się zieleni,
Ktorą kwiat rozmaity wdzięczną farbą mieni.

Mąż Wenery wystawił ich na widok y pośmiewisko innym Bogom, ztąd urosła nienawiść Wenery przeciwko pokoleniu Słońca.

Tam ſię paſterz z paſterką w zawody ugania,
Wić bukiety na zakład ſtałego kochania.
Kwiat, ktory ona zerwie pięknieyſzy w kolory,
Zda ſię, że ieſt ſadzonym da niey ręką Flory.
Cephé łąkę do koła wodami obliwa,
Krętym drogi wężykiem raptownie przerywa.
Y w zdradnym chyżą Nimfę wſtrzymuie zakręcie,
Aż przyrzekłe lubemu zapłaci ściśnięcie.
Gdy Nimfy dobyſtrego Cephé ſię przybliżą
Wſtrzymane wody, brzegi lekkim ciekiem liżą.
Y iakby od ich nożek odpływać nie miały,
Naſtępne mniey byſtremi ſpotykaią wały.
Niechże z nich ktora w ſtrumień ſkoczy dla kąpieli,
Miłośnieyſzym ſię ſtaie, y pieści ſię śmielij.
Wkoło niey igra, warkocz zwinięty rozpina,
Y by ią mocniey ściśnąć, wyżey ſię ſam wſpina.
Nareście ią od brzegow unoſi, porywa,
Y ſtrachem towarzyſzki wſkroś wſzyſtkie przeſzywa.
Lecz chlubny tym ciężarem, iuż wod ſwych nie pieni
Y na gładkiey ią z lekka piaſtuie przeſtrzeni.
Z żalu, że ſię rozłączyć iuż z Nimfą należy.
To ią do lądu zbliży, to znow z nią odbieży.
Wreście zwolna niechętny na brzeg ią wyſadza,
Y ſtrach ſmutnych kompanek powrotem nadgradza.

Gay

Gay się na końcu łąki mirtowy poczyna,
Ten droga błędnym coraz zakrętem przerzyna.
Tam kochankowie wdzięcznym zamroczeni cieniem,
Miłośne smutki szczerym głaszczą wynurzeniem.
A miłość chcąc ich rany czynić coraz lżeysze,
Zaprowadza ich społem w zakąty taynieysze.
Z tym laskiem bor się święty starożytny styka,
Gdzie światłość ledwie błyszczy bladego promyka.
Posępnych dębow wierzchy, niedosiężne okiem,
Zda się, że chyba z górnym złączone obłokiem.
Strach zdeyma wchodzącego: Bogowie tam żyli,
Rzekłbyś, nim ieszcze ludzie z ziemi się dobyli.
Doszedłszy przecie mieysca, gdzie słońce przyświca,
Na pięknym wzgórku leży Wenery Swiątnica.
To iedno w świecie mieysce rzetelnie iest święte,
Gdzie od Bogini prozby śmiertelnych przyięte.
Tam pierwszy raz Wenera sama doświadczyła
Co to miłość, iak dzielna iey nad każdym siła;
Postrzegła Adonisa, y z tym oka zwrotem
Poczuła zaraz w sercu strzałę z ziadłym grotem.
„ Dla niegoż to te, rzeczo, czuię niepokoie?
„ Kocham go! ach, co mowię? czczę iak bostwo moie.
„ Niech się do mnie mieszkańcy nie modlą o dary;
„ On w Knidos bogiem, temu niech palą ofiary.„

Z drugiemi niebiankami gdy była wyzwaną,
Komuby pasterz przyznał piękności wygraną,
Tknięta, że z nią zuchwale ktoś się porownywa,
Tam radę nieodstępnych Miłostkow zwoływa.
Chciała wiedzieć, czyli to Bogini przystoi,
Przyiemnemu pokazać Młodzianowi z Troi
Wszystkie wdzięki, powaby w Olimpie wielbione,
Lekką nawet z pieszczeńszych zrzuciwszy zasłonę,
Uroczną pod powiewne włosy taśmę skryła,
Y wdzięczną śnieżne członki wonią pokropiła.
W tym na poiazd łabędźmi zaprzężony wsiędzie
Pewna tryumfu staie z rywalkami w rzędzie.
Długo się pasterz wahał, ku ktoreyby stronie
Skłonił wolą Palladzie chętną, czy Junonie;
Ale raz na Wenerę spoyrzenie rzucone,
Tam omdlało y więcey nie było zwrocone.
W tym z ręku pod iey nogi iabłko wyleciało,
Chciał mowić, lecz zmieszanie wyrokiem się stało.
W tym kościele pomiędzy złotemi gzymsami,
Syn Wenery płochemi wznosił się skrzydłami.
Ledwie nań młoda Psyche (*) raz okiem rzuciła,
Aż strzała, ktorą rani, w nim samym utkwiła.

(*) *Historya Psychy opisana wierszem przez Morsztyna.*

Tchliwey miłości Bożek uczuł, co kochanie,
Westchnął, y drżącym głosem rzecze: tak ia ranię.
Niemogę w ręku strzymać ni łuku ni strzały,
Już bez broni na łono Psychy padł zemdlały.
Tam nayczulszey słodyczy doznawszy istoty,
Ach! ia bogiem, zawoła, lubieżney pieszczoty.
Przy samym do świątnicy choć na krok wstąpieniu,
Każdy się być w radośnym widzi zachwyceniu.
Jakim tam dusza zdięta czuciem, kto opowie?
Takim są w niebie chyba zaięci Bogowie.
Cokolwiek tylko wdzięcznie przyrodzenie zdobi,
Y co przedniego sztuka kunsztowna wyrobi;
Wszystko widzisz w przybytku; obrazy na ścianie
Ledwie nie tchną, tak żywe ich iest malowanie.
Tu się Wenera rodzi: Bogowie zdumieni
Jey pięknością; tu ona z wstydu się rumieni.
Tayne nawet powaby widząc bez odzienia
Nad ten wstyd wdzięcznieyszego nie masz przymilenia.
Tu Mars straszny na wozie zakrwawionym stawa,
Stugębna po nad Bogiem unosi się Sława,
W którą tylko bułatem zamierzy się stronę,
Strach wraz z śmiercią poprzedza romaki spienione.
Już żwawą ztacza bitwę, mężnych sił dobywa,
Y kurz go nie przeyrzanym tumanem zakrywa.

Tam na łożu wonnemi uſłanym rożami
Spoczywa, miłośnemi zemdlony nużami.
Wymownym na Boginią powłoczy weyrzeniem,
Twarz poważną przyiemnym miłąc uśmiechnieniem.
Roſkosze ich rożowym ſpaiaią ogniwem,
Bliſcy ſzczęścia, weſtchnieniem rozrzewnieni tchliwem.
Tak wzaiem oczy w ſobie zatopione maią,
Że nie widzą Miłoſtkow, co przy nich igraią.
W oſobnym pokoiku Malarz prawdą ſzczerą,
Odmalował weſele Wulkana z Wenerą.
Całą tam rzeſzę niebian widziſz zgromadzoną,
Wulkan twarz ma mniey ſmutną, przecież zamyśloną;
Wenus iakby innemi myślami zaięta,
Radości nic nie dzieli, krew w niey lodem ścięta;
Wreſzcie z mu'u mężowi tak rękę podaie,
Że ią raczey umykać, niż wyciągać zdaie,
Y żeby ſię na niego więcey nie patrzyła,
Smutne ku ſwym Gracyom oczy odwróciła.
W bliſkim znowu obrazie Bogini Wenera
Puhar z ręki Junony z napoiem odbiera.
Tam Wulkan z ſzczęścia ſwego niezmiernie ſię cieſzy,
Wenus wierność przyſięga, a Bogow to śmieſzy.
Tam daley na weſelne porywa ią gody,
Bogowie z ciekawości biegną z nim w zawody.

Ta mu się w rękach szarpie; im bliższa posłania,
Tym się silniey szamoce y uporniey wzbrania;
Aż przypadkiem szczęśliwym tak się przytrafiło,
Że się suknia zagięła, płotno odchyliło,
Mąż skorszy taić wdzięki, niż się pieścić z niemi,
Czym prędzey ich rękami kryie zazdrośnemi.
Tu ią na łoże kładzie lubieżnie ścielone,
Y przyiaźną z pośpiechem iuż spuszcza zasłonę;
Już pono rozpoczyna pieszczoty miłośne,
Natrętny tłum odchodzi, Boginie radośne,
Bogowie zaś się smucą, a na Marsa twarzy
Coś iak zawiść ponura gwałtownie się żarzy.
Wspaniałością Kościoła nader ucieszona,
Sama układa sposob, iak w nim ma być czczona;
Obrządki ustanawia y Swięta wymienia,
W tym mieyscu ona razem Bogini y Kśienia.
To pewna, że gdzie tylo świat się do niey modli,
Zamiast wielbić ią czczeniem, ołtarze iey podli.
Tu panienki urodne przez wykwintne stroie,
Powaby iak naywdzięczniey przymilaią swoie.
Im w większym kogo widzą do siebie zapale,
Tym się drożey przedaią ku większey iey chwale.
Tam, niepomniąc co wierność w Małżeństwie ślubiona,
Innego choć raz w życiu cudza pieści żona.

Dary, ktore od niego za wyſtępek bierze,
Na ołtarzu zoſtawia Bogini w ofierze.
Indziey z niewieściałego odrzutki ſtworzenia
Niszcząc frogim ſpoſobem dary przyrodzenia,
Oſłabłe reſzty męſzczyzn, w kobicym ubierze
Podłe w świątnicy czynią uſługi Wenerze.
Fałszywym nabożeńſtwem boſtwu poświęcili
Płeć, ktorey mieć niemogą, y ktorą ſtracili.
Lecz w Knidos z takim chciała czczoną być honorem,
Ktoryby nayszczerſzego wielbienia był wzorem;
Tam ogniem ſą święconym miłości płomienie,
Ofiarą tchliwe ſerce, błaganiem weſtchnienie.
Tam każda piękność, takie honory odbiera,
Y takim boſtwem znana, iakim ieſt Wenera.
Więc modły, ktore każdy do ſwey lubey czyni,
Jak do ſiebie nieſione, przyimuie Bogini.
Tam czuli kochankowie w miłey z ſobą parze,
Swięte ſtatku z wiernością całuią ołtarze.
W tey świątyni wzdychaią ci, ktorych zapały
Oziębłość natrafiaią w ſercach twardſzych ſkały;
Tam ich męka nieznośna weſtchnieniem ſię zmnieyſza,
Zorza wdzięczney nadziei cieſzy podchlebnieyſza;
Bogini obietnice ſwe iści nad niemi,
W miarę ich utrapienia czyniąc ſzczęśliwemi.

Zawiść oſtrym pociſkiem choć w serce ugodzi,
Milczeniem bol znieść trzeba, ſyknąć ſię nie godzi.
Rownie wielbić należy kochanek wymyſły,
Jak z pokorą przyimować wyrok nieba ściſły.
Ten iuż ieſt ſprawiedliwſzy, kiedy kto zuchwale,
Przeciw iego ſrogości rozwodzi ſwe żale.
Między łaſki Bogini w Knidos policzony
Tkliwy ogień miłości, y zapał ſzalony.
Kto ſwym ſercem nie włada, y kim miłość rządzi,
Tego Wenus dla ſiebie naywiernieyſzym ſądzi.
Ktokolwiek zaś nie doznał, co miłości ſiła,
Temu do ſwey Swiątnicy wſtępu zabroniła.
Więc z daleka gorliwe do niey modły wznoſi,
Y niewolą nad wolność tęſkliwą przenoſi;
Tę wolność, ktorey chyba ten ſtradać nie zechce,
Kogo żadney ſłodyczy żądza nie zalechce.
Wenus na panny w Knidos ſzczegulniey łaſkawa,
Do wielu innych zalet ſkromność im przydawa;
Tym darem kſztaltnie taiąc wdzięki y przymioty,
Jednym ſzacunku, drugim dodaią pieſzczoty.
Lecz w tym mieyſcu dla wiernych kochankow ſzczęśliwym,
Oddać miłość za miłość, pałać ogniem tkliwym;
Szczere czynić wyznanie nayżywſzych płomieni,
Nigdy żadney panienki ten krok nie rumieni.

Do ſerca iey należy wyznaczyć godzinę,
Kiedy czułość miłości ma płacić daninę,
Kiedy, pieſzczotą gaſząc wzaiemne pragnienia,
Uſzczęśliwić kochanka.. aż do zachwycenia.
Lecz nieznaiąc miłości, przecie być powolną,
Nie zowie ſię być czułą, ieſt to być ſwawolną,
Jeſt ſercu wzgardę czynić, ieſt ſentyment kazić,
Y grzechem świętokradztwa Boginią obrazić.
Jey ſyn Knidu mieſzkańcow czyniąc ſzczęśliwemi,
Do ich ſerca pociſki ſtrzela wybranemi.
Kiedy panienkę ſrogość kochanka zaſmuca,
Gdy miłośne iey chęci upornie odrzuca,
Wzruſzony iey weſtchnieniem, ugaſza zapały,
Sam w rzece niepamięci mocząc płoſzczyk ſtrzały.
Gdy dwa ſerca miłości grotem nie tykane,
Dopiero zaczynaią ſmakować odmianę,
Sprzykrzoną tracąc wolność, y razem oboie
Czuiąc wdzięczney ſkłonności pierwſze niepokoie;
On ich ſzczęście przyśpieſza, ogień nieci tchliwy,
Y coraz świeżſze ſtrzały wypuſzcza z cięciwy.
Nigdy ſzczerey miłości ſtygnąć niedozwala,
Albo ią wcale gaſi, albo też rozpala;
Niechce, żeby ciężały wpoł ſtargane pęta,
Skraca nudne oziębłey czułości momęta.

Niemasz

Niemasz tam wyſzukaney umyślnie zatargi,
Ni muszonych powrotow, ni tęschliwey ſkargi;
Wſzyſtko ſię iednym razem z kochaniem urywa,
Nie widać iſkier ognia ktory dogorywa.
Lecz coraz żywsza czułość rzewne ſerca nęci,
Y większa ſłodycz mnieyszą zaciera w pamięci.
Wyrzucił Bożek ſtrzały z ſwoiego kołczana,
Ktoremi ranne były z Fedrą (*) Aryana. (**)
Dzielność ſwoiey potęgi tym ſtwierdza żelazem,
Skutkiem rany ieſt miłość y nienawiść razem.
Okrutnie karze ſerca, gdy tą rani bronią,
Jeſt to piorun Jowiſza wyrzucony dłonią.
Wenera chętnie w Knidos dzieli prace ſyna,
Sama wdziękiem przymila, a on miłość wſzczyna.
Tam panienki codziennie biegną do świątyni,
Każda gorące modły zaſyła Bogini;

(*) *Fedra ſioſtra Aryany a corka Pasphai y Minosa Krola Krety, była żoną Thezeuſza Króla Athen. Tak ſię zakochała w Hipolicie ſynie z pierwſzego loża Męża ſwego, że niemogąc zyſkać iego wzaiemności, ſama ſię zabiła, rzuciwſzy własnym liſtem w umyśle męża podeyrzenie na ſyna.*

(**) *Aryana wyprowadziła Thezeuſza z ſztucznego labiryntu Minoſa, y ſama z nim uſzła: Lecz od niewdzięcznika porzucona w Wyſpie Naxe. Bachus wziął ią za żonę, y darował iey koronę, ktora w gwiazdę zamienioną była.*

Każda w przyiemnym pieniu czułość swą wywodzi
Rownie szczerą, iak serce, co tę czułość rodzi.
Jedna z nich tak nuciła: „ Już wcale ustały
„ Miłośne dla Tyrsysa w mym sercu zapały.
„ Królowo! nie chcę byś ie na nowo niecíła;
„ Uczyń raczey, niech będę Dasnisowi miła. „
„ Boginí! doday mocy (druga ciszey mowi)
„ Zebym ieszcze taiła miłość kochankowi;
„ Sama na czas wątpliwość o mym przywiązaniu
„ Poźnemu przyda ieszcze słodyczy wyznaniu. „
Trzecia zaś tak śpiewała: „ Uciekam od ludzi,
„ Osobność tylko lubię, zabawa mnie nudzi;
„ Często bez smutku wzdycham, częstom zamyślona;
„ Kocham pono, ach pewnie kocham Korydona. „
Kiedy w roku przypadną uroczystsze święta,
Razem wchodzą w świątnicę chłopcy y dziewczęta.
Tam chcąc wielbić Boginią, ofiar iey nie palą,
Lecz swoią nucąc miłość, tym samym ią chwalą.
Młodzian wierną kochankę wiodąc do ołtarza,
Tę do iey serca czułym głosem pieśń powtarza:
„ Boże! kiedyś na piękną Psychę oczy zwrócił,
„ Tymeś się zranił grotem, ktoryś we mnie rzucił.
„ Rownie z tobą szczęśliwy los teraz ponoszę,
„ Tyś czuł moie zapały, ia twoie roskosze. „

Widziałem to, co piſzę, y ſam w Knidos byłem;
Tamem poznał Temirę, tam ią polubiłem.
Za każdym iey widzeniem, ogień czułem tchliwſzy,
Tam z nią żyć zawsze będę; ktoż nad nas ſzczęśliwſzy?
Jle razy z Temirą poydę do Kościoła,
Nikt mnie w wierney miłości przewyżſzyć nie zdoła.
Jle razy zobaczę Bogini pokoie,
Będę ie miał, Temiro, za mieſzkanie twoie.
W Ogrodzie zrywać będę naypięknieysze roże,
Do twych ie przypnę włoſow, lub na łonie złożę.
Ty ie łagodnym tchnieniem odżywiać przyiemnie,
Y ſtale nośić będzieſz, bo będą odemnie.
Może ią zaprowadzę do gęſtey krzewiny,
Gdzie ſię tyſiączne rożnie krzyżuią dróżyny.
A tam gdy ſię zabłąka .. ale moc kochania
Wyiawiać nayukrytſzych taiemnic zabrania.

Tam Wenera o losy mieszkańcow troskliwa,
Każdego słucha mile, kto iey łaski wzywa:
Ni ciemną odpowiedzią kochankow nie drażni,
Nie szydzi z ich nadziei, ani też z boiaźni.
Panienka rodem z Krety na to tylko czuła,
Zeby tłum niewolnikow w pęta swe okuła,
Sama tchliwą nie będąc, ni chcąc być wzaiemną,
Liczbę raczey, nie wybor, maiąc za przyiemną,
Przyszła do Knidy w wdzięczne ozdobiona stroie,
Płoche lekkich młodzianow wiodąc z sobą roie;
Tego uśmiechem łudzi, ku temu powłoczy
Niezgasłą niby miłość udaiące oczy;
Tamtemu rada słodkie słowko podać z bliska,
Na tego sztucznie mruga, temu rękę ściska.
Na innym wsparła ramię, tego głośno woła:
Zadnego z nich nie kocha, wszystkich chce mieć zgoła.
Kształtna była iak Nimfa, piękna iak Bogini,
A ieszcze stroy wykwintny, wdzięk wydatnym czyni;
Łaskawych pewna losow, przystępuie śmiała;
Widząc ią każda z wiernych kochanek strachlała.
W tym nagle głos okropny z przybytku wypada:
Zdrayczyno! y tuż ieszcze twa się czerni zdrada,
Gdzie ia lubą szczerością rządy moie sławię;
Srogą kary pamiątkę na tobie zostawię.

Prędkiego doznaſz ſkutku nayſurowszey męki,
Serce ci twe zoſtawiam, ale zetrę wdzięki;
Każdego wabić będzieſz kto ci ſię nawinie,
Lecz każdy, gdyby ſmutne zwłoki, ciebie minie
Y mimo zdradne ſztuki y czcze przymilenia,
Umrzesz, lecz pełna wzgardy, pełna zawſtydzenia.
Tu niewiaſta z Nokretis, co miłe pieſzczoty,
Nader podła, za kruſzec przedawała złoty;
Przyſzła oddać Bogini hołd winney ofiary
W wydarte miłośnikom uſtroiona dary.
Myliſz ſię, rzekła Wenus, na twoim mniemaniu
Sądząc, że ſławę nieſiesz memu panowaniu.
Piękność twoia omylnym łudząca pozorem,
Nie ieſt roſkoſzą, ale roſkoszy kolorem.
Twoie ſerce z naytwardſzey ukowane ſtali,
Dla mego nawet ſyna miłość nie rozpali.
Idź, trwoń pieſzczoty z ludzmi, ktorzy ſię nie wſtydzą,
Wymagać ich od ciebie, choć ie ſobie zbrzydzą;
Ukazuy im twe wdzięki, kto ie raz ogląda,
Bez żalu traci z oczu, ni więcey pożąda,
Nie dbam o twe ofiary, porzuć raczey Knidę,
Samą mi tylko hańbę czyniſz y ohydę.
W tym z Lidyi wſzedł bogacz; ten liczne doſtatki
Zgromadził, wybieraiąc dla Króla podatki.

SWIĄTY-

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS.

PIESN II.

W Mieście ſamym w poważney, y świętey iaſkini,
Slicznych Nimf ieſt mieſzkanie, wyrocznia Bogini;
Podziemne tam nikogo nie rażą odgłoſy,
Nie drżą nogi, ani też nie ieżą ſię włoſy.
Nie iak w Delfach, gdzie wyrok nim wątpliwy ſtanie,
Kapłanka na nieznośne ſili ſię łamanie,

Temu, rzekła Bogini: prożno ręce wznoſisz,
Nie ieſt w mey mocy czynić to, o co mnie proſisz.
Lubom matką miłości, lubo ſercem rządzę,
Niedokażę, byś kochał piękność za pieniądze.
Z trudem zebrane ſkarby na to tylko zdatne,
Że kiedy wſzyſtko niemi będzieſz chciał mieć płatne,
Potrafiſz ſprzykrzyć ſobie, aż do obrzydzenia
To nawet, co naymilſzym wdziękiem przyrodzenia.
Przyſtąpił potym młodzian żyiący w Dorydzie
Aryſtey, widział piękną Kamillę raz w Knidzie;
Już ią kochał, iuż dla niey palał ogniem tchliwym,
Y w tey miłości ſądził ſiebie ſzczęśliwym,
Że w ſwych modłach Bogini nie proſił o więcey,
Jak tylko by Kamillę kochać mogł goręcey;
Wenus na to: znam twoią miłość, wiem iak ſtała,
Wart ieſteś, żeby ciebie Kamilla kochała;
Mogłabym ią Królowi dać w ślubne przymierze,
Lecz Króle mniey iey godni, niżeli paſterze.
Na reſzcie my z Temirą w te święte podwoie
Zywym ogniem zaięci, weſzliśmy oboie.
Wenus mnie z temi zaraz ſłowami potyka:
„ Wiernieyſzego nad ciebie nie znam miłośnika.
Lecz coż zdołam dla ciebie wyświadczyć, mow ſzczyrze,
Czy ci dodać miłości, czy wdzięków Temirze?

Ach!

Ach! Pani, ieśli moich chceſz wyſłuchać chęci,
Niechay nigdy Temirze nie wyidę z pamięci;
Niechay moim obrazem ſen uśpioną łudzi,
Niech mnie ſzuka na iawie, ſkoro ſię przebudzi;
Gdym w drodze, niech powrotu ſmutna oczekiwa,
Gdy powrocę, o wyiazd niech będzie troſkliwa,
Y moią zawſze bytność ſądząc za przyiemną,
Niech płacze chwili, ktorych nie ſpędziła ze mną.

ŚWIĄTY.

SWIĄTYNIA
WENERY
W KNIDOS.

PIESN III.

Nie masz wſpanialſzych igrzyſk, milſzych do widoku
Nad to, ktore ſię w Knidzie w każdym wznawia roku.
Ktora tylko pięknością z niewiaſt kędy ſlynie,
Choćby była w naydalſzey na świecie krainie,
Każda śpieſzy do miaſta, y nad tym myśl ſili,
Jakim właſną urodę powabem przymili.
O wielki idzie honor, o wielką wygraną,
Komu pierwſzość piękności ma być przypiſaną.

Tam urodzenie żadney nie czyni odmiany;
Na rowney położone ſzali wſzyſtkie ſtany;
Królewna przy paſterce ſiadać ſię nie zbrania,
Bo ſama piękność noſi zaſzczyt panowania.
Bogini ieſt na czele, ona wſzyſtkim rządzi,
Ani ſię chwiele, komu pierwſzeńſtwo przyſądzi:
Wie bowiem dobrze, że ta nad wſzyſtkie pięknieyſzą,
Dla ktorey ona darem była przychylnieyſzą.
Trzykroć ta pierwſzość tobie, Heleno, przyznana,
Już gdy od Thezeuſza zoſtałaś porwana;
Już drugi raz, gdy pono zezwoliłaś ſama,
By cię tchliwą dla ſiebie uwiozł ſyn Pryama;
Nareſzcie w ten czas ieſzcze odniołłaś wygraną,
Gdy byłaś Menelemu od Bogow oddaną.
Radością wſkroś przeięty przy twoim powrocie
Zapomniał, że lat dzieſięć wycierpiał w tęſknocie;
Los iego, y dwu pierwſzych, tak Bogini mniema,
Jedną ſłodycz zawiera, y rożnicy nie ma.
Bo Menelas uięty twemi pieſzczotami,
Tak był mężem ſzczęśliwym, iak ci kochankami.
Naprzod weſzły Koryntki, tych białe ramiona,
Więź ciemnych Hyła włosow nieznacznie trefiona.
Za niemi hoże nader Salaminki ſtały:
Trzynaſty raz dopiero bieg ſłońca widziały.

Urodę dziewic z Lesbos ſkromność ozdobiła;
Jedna do drugiey rzekła: ach! iakżeś ty miła,
Jakże mi ſą przyiemne twoie przymilenia!
Nigdymem nie widziała takiego ſtworzenia;
Jeżeli Wenus memi uyrzy Cię oczyma,
Twa piękność nad wſzyſtkiemi pierwſzeńſtwo otrzyma.
Nic okryślić nie zdoła w różnym wyrażeniu
Białości Miletanek, twarzy ułożeniu;
Każda część była piękna, y ieſzcze ſię zdała
Być wrożką niezawodną pięknieyſzego ciała.
Z pośrzod wſzyſtkich piękności żyiących na ziemi,
Te ſamych tylko Bogow byłyby godnemi,
Gdyby w udziele darow ſzczodrey dla nich ręki,
Nie tak o doſkonałość, iak dbali o wdzięki.
Niewiaſty z wyſpy Cypru z tego ſię chlubiły,
Ze wiek młody w świątnicy Bogini zpędziły.
Myśmy (rzekły do ſiebie) oddały Wenerze
Naſze panieńſtwo, nawet y ſkromność w ofierze;
Nie wſtyd nas naſzych wdzięków, ani nas rumieni,
Ze kto lube powaby y pieści y ceni;
Tę śmiałość, y krok wolny ſzacuiemy drożey,
Niż zbytnią ſkromność, ktorą byle có zatrwoży.
Widziałem tam panienki pyſzney owey Sparty;
Miały ubior bezwſtydnie na bokach otwarty;

BIBLIOTEKA W.B.

Jednak fałszywey biorąc skromności postawę,
Chciały ieszcze straconą utrzymywać sławę,
W tym swoiey niewinności szukaiąc dowodu,
Ze ią stracić musiały z miłości narodu.
Straszne morze! nie wszystko w twych przepaściach ginie:
Bespieczny z drogim skarbem okręt w port przypłynie;
Umiałoś rozigrane ukołysać wały,
Aby złote spokoyne runo piastowały;
Y gdy sławne płynęły piękności z Kolchidy,
Tyś ie na gładkim łonie przyniosło do Knidy.
Oryanna pomiędzy Lidankami stała,
Boginiom samym rowna przez powaby ciała.
Sto panienek wysłane naprzod od swey pani,
Niosły dary Wenerze na znak winney dani.
Kandol (*) był sam przytomny, y więcey był czczony
Dla miłości, niżeli berła y korony.
Każdy w nim moment tchliwie podwaiał kochanie,
Dzień y noc wielbił piękność w swoiey Oryanie;
Wzrok iego ustawicznie ku niey obrocony,
Po lubych błąkał wdziękach, nie był nasycony;

(*) *Kandol Krol Lidyi uwiedziony piękności żony swoiey, ukazał ią w kąpieli faworytowi swemu, żeby iey wdzięki wielbił. Ta postrzegłszy Gygesa wstydem ogarniona, namowiła go na zabicie męża. Gyges osiągnął Tron y Oryanę. Niektorzy Krytycy podaią w wątpliwość Gygesa historyą.*

Szczęśliwym! rzecze: ale co me ſzczęście czyni,
Mnie tylko iest wiadomo y drugiey Bogini;
Los moy wtedy większego wart byłby wielbienia,
Gdyby zazdrośne w innych przyſparzał życzenia.
Krolowo! zoſtaw drugim potrzebnieysze ſtroie,
Porzuć zaſłonę, ktora wdzięki krzywdzi twoie,
Ukaż ſię tylko światu, niedbay o wygraną,
Ząday ołtarzow, y bądź za Boginią miana.
Na Babilonkach ubior świecił ſię bogaty,
Miały z ſzkarłatu złotem wyszywane ſzaty;
Mniemały, że nikt danku nie weźmie przed niemi,
Gdy ich zbytek kamieńmi oſypie drogiemi;
A niektore za dowod urody noſiły
Bogactwa, ktore ſobie z piękności zdobyły.
Daley trochę, ſto niewiaſt z Egiptu ſię tłoczy,
Każda z nich czarne włoſy, czarne miała oczy,
Mężowie przy nich ſtoiąc, to do nich mowili:
Tak chciały prawa, byśmy wam poſłuſzni byli,
Lecz władza, ktorą wdzięki nad nami wam dały,
Mocnieyſzą ieſt zapewne, niż wſzyſtkie uchwały;
Z takim waſze roſkazy pełniemy wyſkokiem,
Jak gdyby Boſkim były dla ludzi wyrokiem;
Naſze chęci do waszey ſtoſuiemy woli,
Y nie znamy ſzczęśliwſzey, nad naſzą, niewoli.

Zazdrość ſwemi pożogi, nigdy was nie męczy,
Wſzakże powinność naſza za wierność wam ręczy;
Waſzey zaś niezłamane dla nas dochowanie,
Samo tylko ſtateczne wroży nam kochanie.
Przynaymniey za tak pewney miłości dowody
Tey od was ſprawiedliwie czekamy nadgrody,
Byście tu o wygraną nie tak czule dbały,
Jak o tchliwe pieſzczoney miłości zapały.
Te w domu oſiągniecie, kędy was przyzywa
Chęć mężow, o nayprędſzy powrot waſz troſkliwa;
Jch umyſł tą boiaźnią zawſze zaprzątniony,
Czy z rownie czułym ſercem, powrocą ich żony.
Przyſzły niewiaſty z miaſta, co liczne kotwice
Aż na dalekie świata zarzuca granice;
Ledwie na pyſzney głowie ozdoby dzwigały,
Y świat do ich ubioru zdał ſię ſkładać cały.
Były także y z kraiu, zkąd ieſt dzień wydany,
Sławne pięknością cory Jutrzenki rumianey.
Te, dla winnego hołdu matce ſwey oddania,
Codzieńnie przed iey wniściem wſtawały z poſłania;
Skarżyły ſię na ſłońce, że iego promienie
Odbierały im miłe Jutrzenki widzenie;
Zaliły ſię na matkę, że każdego rana
Nie więcey od nich była, iak drugich widziana.

Nawet

Nawet niewiaſty z Kadis z końca prawie ziemi,
Przyſzły do Knidy walczyć o piękność z drugiemi.
Płci piękna! w każdym kraiu ty znayduieſz względy,
Twoie miłe powaby wielbione ſą wſzędy,
Lez cię twa prożność częſto daleko uwodzi,
Y wielka tylko ſława twym żądzom dogodzi.
Tu me oczy rozrzewnił widok nader miły;
Dziewice z Knidos wszyſtkie urodą zgaſiły;
Piękne były bez ozdob: za drogie kamienie
Powaby miały, ktore dało przyrodzenie;
Głowę ich wonne dary ozdobiły Flory,
Wdzięczne z świeżym ich licem wyprawuiąc ſpory;
Roża zaś przez nieznaczne poruſzona tchnienie,
Zywſze lekkich Zefirkow nęciła ściśnienie;
A ſuknia w miarę hożey zrobiona kibici,
Tym ſtroynieyſza, że ſame przędły na nią nici.
Jedney piękność raduie, a drugiey rozkwila;
Ale czulſza nad inne nie przyſzła Kamila.
Nie chcę, rzekła, w piękności walczyć o wygraną,
Doſyć, żem dla Aryſta piękną, żem kochaną.
Te igrzyſka Dyanny bytność zaſzczycała,
Y z nikim o pierwſzeńſtwo walki nie ztaczała:
Bo żadna z wielkich Bogiń na to nie przyſtanie,
Zeby śmiało ſtworzenie wnieść z nią w porownanie.

Kiedy na iey osobno spoglądałem lice,
Jak Wenus była piękną, bez żadney rożnice;
Lecz skoro ta stanęła, znać było odmianę,
Y Wenery nigdyb m nie wziął za Dyanę.
Wszystkich słusznie zadziwiał widok tak wspaniały;
W rożnych mieyscach narody podzielone stały;
Oczy z iednego w drugie błąkały się kraie;
Tam gdzie słońce zapada, gdzie jutrzenka wstaie;
Gdzie wiosna trwa statecznie, gdzie zimno przenika;
Mniemałem, że świat cały w Knidzie się zamyka.
Wszystkie widząc narody, dopiero poznałem,
Jakim niebo rozdaie powaby udziałem.
Tum ieft hardą Pallady pięknością zwabiony,
Ta ma szczerość Dyanny, powagę Junony;
Ta szczupłość wraz z lekkością od Tetydy bierze,
Ta wdzięk Gracyom, czasem ta uśmiech Wenerze.
Zdawało się, że każdy narod nie iednakiem
Własną skromność wyrażał sposobem y znakiem.
Dziewice co raz inne skazuiąc wabiki,
Rzekłbyś, że łudząc oczy, czyniły żarciki.
Tamta zakryła szyię, skazuiąc ramiona,
U tey skryte są ręce, szyia odsłoniona;
Ta swoią nożkę taiąc, inny wdzięk odkrywa;
Ta bezwstydem, co tamta skromnością nązywa.

Temira tak ieſt piękna, że Bogowie ſami,
Własnego ſwego dzieła ujęci wdziękami,
Jlekroć na nią ſpoyrzą, zbytek ſwey pociechy
Miłemi oznaczaią poważnie uśmiechy.
Jedna tylko ze wſzyſtkich Boginiow Wenera,
Z lubą na iey powaby roſkoſzą poziera;
Ze każdy iey wdzięk wielbi, tak ieſt ſzczerze rada,
Jż zawiści nicht z Bogow żartem iey nie zada.
Jako na zaſadzoney kwiatami darninie,
Roża wabi pięknością, y nad inne ſłynie;
Tak Temirę, choć w licznym wdzięcznych dziewic tłumie,
Każdy ią ſamą tylko być piękną rozumie;
W całym gronie y iedney niemiała rywalki,
Wſzyſtkie wraz zwyciężyła, y nie było walki;
Skoro tylko z innemi przyſtąpi do koła,
Wenus raz na nią ſpoyrzy, y Gracyi woła;
Uſtroycie, rzecze, w wieniec Temirę nadobną;
Te waſze zdobią wdzięki, ta do was podobną.

SWIĄTY.

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS.

PIESN IV.

KIEDY piękna Temira była zaprzątniętą,
Wyrządzaiąc w kościele cześć Bogini świętą;
W zaciſzne odległego gaiu wſzedłem ſtrony,
Kędy tchliwy Aryſtey chodził zamyślony;
Razem go tylko widział, w ten czas, gdyśmy przyśli
Badać, iakie wyrocznia loſy dla nas kryśli.

Ściśleyszego nie trzeba nam było poznania;
Bo Wenus tak do szczęścia poddanych się skłania,
Że na samo każdego przyiście Knideyczyka,
Roskoszną ferca wszystkich słodyczą przenika.
Taką czuią po długim stęsknieni rozdziele,
Dway na koniec złączeni z sobą przyiaciele.
Ktorzy dawną troskliwość, dawne umartwienie,
Płacą obficie sobie przez tchliwe ściśnienie;
Wspolną oba radością w owey zdięci chwili,
Wnetesmy chętne kroki ku sobie zbliżyli;
Czuliśmy, że przychylność, szczerość ponsała,
Coraz to żywiey w sercach obydwu wzrastała;
Tchliwa Przyiaźń niebieskie rzuciwszy podwoie,
Między nami mieszkanie zdała się mieć swoie.
Wszystkieśmy życia sprawy wyiawili sobie;
Jam ie zaczął powiedać w takowym sposobie:
Rodziłem się w Sibaris, y z młodości chował,
Ociec urząd Kapłana Wenery sprawował;
Tam mieszkańcy od pracy y mozołow prożni,
Nie wiedzą, czym się roskosz od potrzeby rożni.
Te rzemiosła surowe prawo wywoływa,
Z ktorych lubo pożytek dla wszystkich wypływa,
Silnych rąk potrzebuią, y ich kołatanie
Czuyne miękkich prożniakow przerywa drzymanie.

Te raczey wynalazki, te kunſzta przenoſzą,
Ktore podwoić mogą wygodę z roſkoſzą.
Skarb publiczny nadgrody hoyne temu daie,
Kto nowe w lubieżności wynalazł rodzaie;
Kto zaś dobrze na pierwſzym ſprawił ſię urzędzie,
Ten żadney ztąd u ludu chwały nie nabędzie;
Jakby nie żył na świecie, w niepamięci ginie,
A treſniś w miłym zawſze wſpominaniu ſłynie.
W tym kraiu żyżność ziemi, nie uſilna praca
Obfitym ſtale zbiorem mieſzkańcow zbogaca.
Tak ſzczodrych nieba darow łaſkawe udziały,
Mniemaſz, że tchliwe niecą wdzięczności zapały?
Owſzem ſzczęśliwe zawſze obiecuiąc życie,
Miękkość tylko y zbytek rodzą w Sybarycie.
Męſzczyźni tak ſą ſłabi, takie noſzą ſtroie
Z tak przyſadnym ſtaraniem piękrzą włoſy ſwoie,
Tak układać potrafią ſztucznie twarz y miny,
Tak długie u zwierciadła ſpędzaią godziny;
Słowem, wſzyſtkie nałogi tak u nich niewieście,
Iżbyś rzekł, że płeć iedna w całym żyie mieście.
Czyć ieſzcze niewiaſt wady, Aryście, wymienię?
Ilekroć o nich wſpomnę, ieſzcze ſię rumienię;
Nie uſilne ſtarania, nie względy ſzanowne,
Ani tchliwe wyrazy, weſtchnienia wymowne;

Ani roſpacz kochanka, nic ich nie niewoli,
Same ſię nadſtawiaią z bezwſtydney ſwawoli;
Codzień inne nadzięie, codzień inne chęci;
Dziś ſię iedno podoba, iutro drugie nęci.
Nie wiedzą, co to kochać, y co być kochane,
To w myśli, co fałszywie pieſzczotą nazwane.
Tam fawory czuć inney roſkoſzy nie daią
Nad tę, ktorą iſtotnie w ſobie zawieraią.
Te zaś ſłodycze, ktore w parze chodzą z niemi,
Te małe bagatelki, co ſą tak ważnemi,
Te obowiązki, coraz ściśley przyrzeczone,
Te ukradki, co niby nie ſą poſtrzeżone,
To wſzyſtko, co ſzczęśliwą przyśpieſza nam chwilę,
Słowem: zamiaſt iednego razem zwycięſtw tyle;
Tyle pieſzczot, nim zmyſły oſtatnia zachwyci;
Takich roſkoſz nieznaią dotąd Sybaryci.
Gdyby ieſzcze panienki płochość dopuſzczoną,
Choć pod lekką ſkromności taſły zaſłoną,
Mogłyby ſię podobać tym cnoty pozorem,
Lecz, czy ktorą wſtyd wdzięcznym przymiłił kolorem?
Wſzyſtko widzieć przywykła, wſzyſtkie ſłyſzeć ſłowa,
Nigdy oczu, ni uſzu zwrocić nie gotowa;
Mieſzkańcy zawſze w mnoſtwie uciech zatopieni,
Tak codzienną roſkoſzą zbytnie naſyceni,

Ze

Że nie tylko w czułościach nie ſą wykwintnemi,
Ale nie znaią, iaka rożność między niemi;
Powierzchowność ich tylko zda ſię być weſoła:
Lecz czyż iaka rozrywka długo cieſzyć zdoła?
Ta co dziſiay obrana, iutro ich nie bawi,
Y iutrzeyſza ſię ſprzykrzy, nim ſię inna ziawi;
Prożno kto co wymyśla, y prożno odmienia,
Wſzyſtko ſtaie ſię nowym ſpoſobem nudzenia.
Co większa, żadna roſkoſz oziębłey ich duſzy,
Chociaż pełnym ſłodyczy uczuciem nie wzruſzy,
A przykrość, iaką ledwie kto inny poczuie,
Spokoyność im odbiera, y mękę ſprawuie.
Wſzak z nich ieden całą noc powieki nie zmruży,
Gdy mu w łożku dokucza zgięty liſtek roży;
Jch ſiła tak przez gnuśną miękkość oſłabiona,
Że pod małym drętwieią ciężarem ramiona;
W lekkim mdleią powozie, choć na gładkich drogach,
Y ledwie ſię utrzymać potrafią na nogach.
Każdy więc, lubo nigdy nie ieſt zmordowanym,
Całe życie na krześle ſpoczywa wyſłanym;
A kiedy w inſzym mieyſcu gnuśnieć mu przypadnie,
Tak zmęczony, że ledwie mdłemi członki władnie;
Nie zdatny machać bronią, ani dźwigać zbroi,
Przed obcemi ucieka, a ſwoich ſię boi;

Y byle kto chciał Panem nad nim ſię ogłoſić,
Gotow podłe na karku iarzmo chętnie noſić.
Kochałem zawſze cnotę, y bogow ſię bałem;
Przeto ſkoro porządniey iuż myśleć umiałem,
Sprzykrzywſzy ſobie długie w Sibaris mieſzkanie,
Rzekłem: kto niewieściuchem, niech ſię tu zoſtanie;
Wart ieſt, by go Sibaris przyięła za ſyna,
Moią zaś inna będzie oyczyzną kraina.
Już tedy oſtatni raz wſzedłſzy do świątyni,
Gdzie Ociec częſte czynił ofiary Bogini,
Twoy Kościoł, o Wenero! (wyrzekłem te ſłowa)
Porzucam, lecz me ſerce winną ci cześć chowa;
Jakikolwiek odległey kąt ziemi oſiędę,
Wſzędy czyſte kadzidło palić tobie będę
Ktore wonnieyſzą pewnie wzniefie ktobie parę,
Niż to, co Sybaryta pali na ofiarę.
Już tedy wyiechałem, iuż ſtanąłem w Krecie;
Gzież ſmutnieyſze kochania pamiątki na świecie!
Tam dotąd ieſt w całości ow Juniec miedziany,
Zdatną Dedala ręką kunſztownie odlany;
Yże w nim Paſiphai (*) lubieżney zapały
Miłym dla niey złudzeniem ſkutek odebrały.

(*) *Paſiphae Córka Słońca y Nimfy Perſeis, była żoną Minoſa. Wenera wſzcząć ſię urazy ſwey przeciw Słońcu, wzniecila w niey miłość do białego Byka.*

Tam ieſt labirynt, w ktorym zdradne drog zwracanie,
Dowcipne bezſkutecznym ſprawiło kochanie;
Tam w grobie nieſzczęśliwey Fedry leży ciało,
Nad ktorey czarną zbrodnią ſłońce ſię zdumiało;
Tam Aryadny można zobaczyć świątynie;
Choć ią w dzikiey lubownik zoſtawił krainie,
Przecież biedna bynaymniey na to nie płakała,
Że ſię takiemu zdraycy płocha uwieść dała.
Tam pałac Jdomena (*) w pamięci odnawia,
W iaką go nieſzczęśliwość chęć przyiazdu wprawia.
Lecz czyliż w ſwym powrocie y Grekowie inni,
Za ſzczęśliwſzych od niego ſądzić ſię powinni?
Kto ſię na ſtraſzney morza wściekłego głębinie,
Pomyślnie z niebeſpiecznych przypadkow wywinie,
Ten ſkoro w domu ſwoim nieſzczęśliwy ſtanie,
Gorſze nad wſzyſtkie śmierci odbiera karanie;
Wenerę bowiem na ſię maiąc zaiątrzoną,
Z niewierną, z iey dopuſtu, chciał ſię pieścić żoną,
Y z ręki, ktorą dawniey mile był ściſkany,
Czułe ſerce ciężkiemi przebite ma rany.

(*) *Jdomenes Krol Krety, po dobyciu Troi powracaiąc nazad do kraiu ſwego, podczas wielkiego na morzu ſzturmu, uczynił ślub, iż pierwſzy obiekt, ktory na lądzie Krety zobaczy, odda w ofiarę Neptunowi. Syn przeſtrzeżony o powrocie Oyca, z przywiązania naypierwſzy ku niemu wybiegł.*

Więc ten wyſep Bogini obrzydły rzuciłem,
Tym chętniey, że me ſzczęście iey miało być dziłem;
Wſiadłem na okręt, ktory tęga ſzturmu ſiła
Do Lesbos, mimo wolą ſternika wpędziła:
Lecz y tey także wyſpy nie cierpiąc Bogini,
Żadnych obywatelkom dobrodzieyſtw nie czyni;
Nie widziałem, by ktora od niey w darze miała,
Zdobiącą duſzy ſkromność y ſubtelność ciała.
Wenero! zapal prawe w ich ſercu płomienie,
Niech ſię ludzkie nie wzdryga więcey przyrodzenie.
W Mitylenie, gdzie głowna Lesbianek ſtolica,
Zrodzona Sapho, (*) czulsza nad inne dziewica,
Sioſtra Corek Pamięci, ale nieſzczęśliwa,
Płonie ogniem, ktorego nigdy nie pozbywa,
Właſne ią wdzięki nudzą, y ſobą ſię brzydzi,
Swoiey płci zawſze ſzuka, choć iey nienawidzi.
Czyż podobna, okrzyknie, by prożne zapały
Tak nieznośnym ſpoſobem komu dokuczały?
Boże miłości! cięższe ſtokroć twoie rany,
12. Gdy ie szydząc zadaieſz, iak gdyś rozgniewany.

(*) *Sapho dla byſtrości dowcipu y pięknych dzieł w Rymopiſmie dzieſiątą Muzą nazwana. Zakochała ſię w Phaonie, młodym Lesbianie; w tym niemogąc wzaiemney wzniecić miłości, w rozpaczy z Cyplu Leucad w morze ſkoczyła.*

Wreſzcie kiedy y ztamtąd ochotniem popłynął,
Los tak chciał, żem okrętem do Lemnos zawinął;
Ta wyſpa bezbożnością kray Lesbian przenoſi,
Nicht tu o żadną łaſkę Wenery nie proſi;
Co więcey, nie ma w Lemnie Bogini kościoła:
Niechcem czci, ktora, prawią, ſerca miękczyć zdoła,
Częſto Wenus bezbożne karała w nich ſprawy,
Lecz oni znioſą karę bez żadney poprawy;
Y owszem im dotchliwiey ich zaciętość karci,
Tym oni w ſwoim błędzie bardziey ſą uparci.
Chciałem koniecznie znaleść taką cząſtkę ziemi,
Ktorey mieſzkańcy Bogom byliby miłemi;
Wiatrom ſię znow porzucam, y do Delos płynę;
Tam dłużey bawię, świętſzą znalazłſzy krainę:
Ale czyli dla tego, że Bogowie ſami
To przeczuć pozwalaią, co ſię ſtanie z nami;
Czy że znanie przyſzłości człeku ſię zoſtaie,
Kiedy boſtwo iſtotę z ſiebie duſzy daie;
Poczułem, że ten wyrok, co mym ſzczęściem włada,
W innym ie dla mnie kraiu niechybnie zakłada.
Gdy raz w nocy w tym ſłodkim znalazłem ſię ſtanie,
Gdzie lekkie wſzyſtkie zmyſły uſpokaia ſpanie,
A duſza więcey w ten czas czuiąc w ſobie ſiły,
Zda ſię, że zrzuca więzy, ktore ią gnębiły,

Uyrzałem piękność, ale zdięty podziwieniem,
Nie wiedziałem, Boginią, czy była ſtworzeniem.
Nadobnym ſkrycie wdziękiem cała przymilona,
Nie tak piękna iak Wenus, tak luba iak ona;
Zaden członek w iey twarzy nie był doſkonały,
Razem zaś wſzyſtkie wzięte ſerca zachwycały.
Widząc poſtać takową, nie byłbyś zdumiony,
Ale ſłodkim uczuciem na wſkroś przenikniony.
Ciemne włoſy niedbało ſpadłe na ramiona,
Lecz y tą niedbałością wdzięczniey przymilona;
Kibić iey była hoża; minę taką miała,
Jakiey żadna wymowa opiſać nie śmiała,
Jakiey udanie w rozpacz wprowadza malarza,
Y iaką ſama tylko natura obdarza.
Poſtrzegłſzy mnie y moie widząc podziwienie,
Uśmiechła ſię, o Boże! iakież uśmiechnienie.
Jeſtem druga z Gracyi, Wenus cię upewnia,
Rzekła tym wdzięcznym głoſem, co ſerce rozrzewnia:
Ze ieźli ią w Knideyſkim uwielbisz kościele,
W niezawodnym odbierzeſz ſzczęśliwość podziele.
W tym ucieka; Ja w iedne chcąc za nią biedz ſtrony,
Już nic nie widzę, iużem ze ſnu ocucony.
Zal mi ſię tylko zoſtał, że tak znikła wcześnie,
Y radość, że przynaymniey widziałem ią we śnie.

Wyiechałem więc z Delos, y w Knidzie ſtanąłem,
Tam zaraz, mowić mogę, że miłością tchnąłem.
Czułem, ah! nie opiſzęć mey w ten czas czułości!
Jeſzczem nie kochał, alem wzdychał do miłości;
Y w mym ſercu poſtrzegłem te pierwſze zatlenia,
Ktore bytność pięknego roznieca ſtworzenia.
W tym trochę poſtąpiłem, aż na dalſzey łące,
Zobaczyłem panienki z ſobą igraiące;
Tak miłym pociągniony natychmiaſt widokiem,
Zaraz ku nim poſpieſznym puściłem ſię krokiem.
Cóż to? czy mi ſię zmyſły, rzekę, pomieſzały?
Nie kocham, a mam wſzyſtkie kochania zapały;
Do oſob, ktorych oczy nie widziały moie,
Serce ſgnie gwałtem, czuiąc dla nich niepokoie.
Zbliżyłem ſię, poſtrzegłem Temirę przyiemną,
Zdała mi ſię ſtworzoną, żeby żyła zemną;
Na nią tylko patrzałem, iakby ſama była,
Umarłbym, gdyby oczu ku mnie nie zwrociła.
Bogini! ieśli dobroć twoia dla mnie ſtała,
Zechce mnie uſzczęśliwić, iakeś obiecała;
Uczyńże, niechay znaydę ſzczęście w tey paſterce,
Wſzyſtkich innych ſię zrzekam, ta moie ma ſerce;
Ta ſama przez wzaiemne potrafi kochanie,
Twe zpełnić obietnice y moie żądanie.

SWIĄTY.

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS.

PIESN V.

TYM DYM mą czułość okryślał, Aryſtey w tey chwili
Wzdychał, pomniąc na ſwoią miłość ku Kamilli.
Chcąc ſercu przynieść ulgę, y koniec wzdychaniu,
Proſiłem, by o ſwoim powiedał kochaniu.
Zadne u mnie z ſłow iego nie zginie w pamięci,
Bo iednym bóſtwem oba ieſteśmy natchnięci.
Nic ſię takiego, rzecze, w całey mey powieści,
Coby cię potrafiło zadziwić, nie mieści.
Przypadkiem mym, ieſt czułość ſerca mego tchliwa;
Ztąd tylko roſkoſz, albo przykrość na mnie ſpływa;

Z miłości ku Kamilli ſzczęście me wynika,
Y w niey ſię cała życia mego treść zamyka.
Sławne to Miaſto Knida, Oyczyzną Kamilli;
Rodzice iey w naypierwſzym poważeniu byli;
Piękną ieſt, y ſkład twarzy tak u niey ſzczęśliwy,
Ze kto ią zna, iey obraz noſi w ſercu żywy.
Każda z niewiaſt te tylko otrzymać by rada,
Od Bogow wdzięki, ktore Kamilla poſiada;
Męſzczyźni zaś raz widząc, zapewne by chcieli,
Zeby ią zawſze, albo nigdy nie widzieli.
Stan wyſmukły, wſpaniałe y ſkromne ruſzenie,
Weſołe, y być tchliwym gotowe ſpoyrzenie,
Dobrane w twarzy członki, lice z różą w ſporze,
Powaby w tak ſzczęśliwym zgromadzone zbiorze,
Iż mniemaſz, że z nich każdy tym iey końcem dany,
Zeby miłośne ſercom zadawała rany.
Lubo w ſtroiach nie ſzuka ozdoby Kamilla,
Przecież ią więcey ubior, niż inne przymila;
Rozumem ſwym przyiemną w każdym roſkosz ſprawia,
Choć ten często natura piękności odmawia;
Słowem: każdego umyſł zabawić wydoła,
Umie być y poważna, y ſkromnie weſoła.
To myśl twą zaſtanowi rozſądna iey mowa,
To znowu, iak Gracye poigrać gotowa;

Im kto więcey dowcipu w ſobie ſamym czuie,
Ten w dowcipie Kamilli tym bardziey ſmakuie;
Gdy ią ſłyſzyſz mowiącą, nie rzekniesz inaczy,
Tylko że ſię przez uſta ſerce iey tłumaczy.
Czy ſię ruſzy, czy iaką rozpocznie zabawę,
Przyiemną niewinności widziſz w niey poſtawę.
Te wdzięki tak ſmakowne, te powaby hoże,
Łacniey człek ieſzcze czuie, niż poſtrzegać może.
Uważ, czy moy los z czyim może być zrownany?
Wſzak ia kocham Kamillę, y ieſtem kochany.
Gdy mię widzi przy ſobie, niewymownie rada,
Kiedy zaś odeyść muſzę, zaraz w ſmutek wpada;
Y iakbym bez niey przykre mogł prowadzić życie,
Każe ſobie nayprędſze obiecać przybycie;
Uſtawnie ią o moim upewniam kochaniu,
Zwa tę miłość, y wierzy ſzczeremu wyznaniu;
Przecież iakby pierwſzy raz ſłyſzała te ſłowa,
Za każdym oświadczeniem radość dla niey nowa.
Ilekroć ią rzetelnie ſzczęściem mym nazywam,
Tyle razy odpowie: ia z tobą ſzczęśliwam;
Słowem: czułością ſwoią do tego mnie ſkłania,
Iż ledwo iuż nie wierzę, żem wart iey kochania.
Widywałem Kamillę miesiąc niemal cały,
A wyznać, że ią kocham, nie byłem dość śmiały.

Y taką miałem boiaźń w pierwſzey owey dobie,
Że taiąc miłość, nawet nie wierzyłem ſobie.
Jm moim w ten czas oczom zdała ſię pięknieyſza,
Tym nadzieia mych życzeń była niepewnieyſza;
„ Kamillo! widząc twoią poſtać tak przyiemną,
„ Sądziłem ſię niegodnym mieć ciebie wzaiemną.
„ Jużem cię chciał zapomnieć, iużem tyle razy
„ Pragnął, w ſercu piękności twey zatrzeć wyrazy:
„ Lecz ſzczęściem! płonne było w tym moie ſtaranie,
„ Twóy obraz zoſtał w ſercu y być nie przeſtanie.
„ Dawniey mi ſię podobał ſzumny ſzeleſt świata,
„ Terazbym rad w uſtroniu ciche ſpędzać lata;
„ Przedtym wynioſłość rożne wzniecała życzenia,
„ Teraz być z tobą, celem ieſt mego pragnienia.
„ W ow czas chętnie odległe chciałem zwiedzać kraie,
„ Teraz ſię przykrą męką każdy odiazd zdaie;
„ Y to mieyſce me ſerce oyczyzną obiera,
„ Gdzie ſię twoie, Kamillo, mieſzkanie zawiera;
„ Zgoła, co nie ieſt tobą, co ciebie nie tyka,
„ Wſzyſtko to iak nic warte w oczach moich znika.
Gdyby zemną Kamilla naydłużey mowiła,
Jeſzcze o ſwey miłości ma powiedzieć ſiła,
O tym, mniema, że wſpomnieć nigdy nie pamięta,
Co tylekroć przyſięga ſtwierdziła iey święta.

Słyſząc to, taka radość ſerce moie bierze,
Zebym iey dłużey ſłuchał, niby iey nie wierzę;
A im żywſze powtarza wyrazy Kamilla,
Tym mnie ſłodſzym uczuciem w ten moment rozkwila;
Aż miłą wſpolnych zawſze upewnień oſnowę,
Przerwie milczenie tkliwſze nad wſzelką wymowę.
Kiedym był od Kamilli na czas oddalony,
Mowię, com widział, albo ſłyſzał z każdey ſtrony:
Lecz ona ku mnie oczy obracaiąc ſkromnie,
Praw, rzecze, czy mnie kochaſz? czyliś myślał o mnie?
Jeżeli ſię nic z tego od ciebie nie dowiem,
Słuchayże, okrutniku! co ia tobie powiem.
Czaſem ſiedząc naytkliwſzą czułością zaięty,
Slicznemi ieſtem od niey rękoma ściśnięty;
Tyś ſmutny! rzecze, prawda: lecz to zaſmucenie
W nader ſłodkie kochankow wprawia zachwycenie.
Niewiem, dla czego czuię łzy po moiey twarzy,
Wſzak ciebie iednakowa miłość dla mnie żarzy.
Niewiem, czemu ſię w ſmutną myśl teraz zaciekam,
Niemam ſię na co żalić, y przecie narzekam;
Lecz mię w tym rozrzewnieniu zoſtaw ieſzcze proſzę,
Niech wzdycham na me troſki, y na me roſkoſze.
Gdy w zapałach miłości duſza moia płonie,
Nie czuie ſzczęścia, chociaż na iego ieſt łonie.

Teraz lubą tchliwością wdzięcznie rozrzewniony,
W tym nawet czuię roſkoſz, żem ieſt zaſmucony;
Nie chciey ocierać oczu ręką dobroczynną,
Wſzak gdy ieſtem ſzczęśliwym, mnieyſza że łzy płyną.
Częſto na mnie Kamilla weyrzawſzy przyiemnie,
Aryście, z troſkliwością pyta: kochaſzże mnie?
Czyż nie znaſz mey miłości?.. powiedz przecie iaką?..
Miłość moia ku tobie zawſze ieſt iednaka,
Y iedno, ktorem dawniey czuł ktobie kochanie
Z tym, ktore teraz czuię, idzie w porownanie.
Każdy z tych, którzy piękną Kamillę poznali,
Oddaiąc hołd przymiotom, wielbi ią y chwali;
Tak mnie zaś żywo tyka dana iey pochwała,
Jakby mnie więcey ieſzcze niż iey podchlebiała.
Kiedy ſię kto znayduie obcy między nami,
W ten czas tak ſię wdzięcznemi tłumaczy ſłowami,
Że czuiąc, iak iey mowa ſercu nader miła,
Wolałbym, żeby raczey nic nam nie mowiła.
Kiedy komu przyiazne czyni oświadczenia,
Zoſtać tym przyiacielem, moie ſą życzenia;
Y znowu nigdy takiey niechciałbym odmiany,
Myśląc, iżbym w tym razie przeſtał być kochany.
Kamillo! ſtrzeż ſię uwieść fałſzem obłudnika,
Nie wierz wſzyſtkim każdego ſłowom lubownika;

Gdy z nich który upewnia, że cię kocha tchliwie,
Gotowem ſam przyświadczyć, że mowi prawdziwie;
Lecz, że cię rowno zemną kocha: ieżli powie,
Nie wierz, ia kocham więcey, świadczcie mi Bogowie.

Gdy ią widzę po długiey idącą rowninie,
Ledwie z wielkiey radości rozum mi nie ginie.
Jm ią lepiey poznaię, im bliżey przychodzi,
Tym żywſzą nieſpokoyność w ſercu moim rodzi.
Przy niey, rzekłbyś, że duſza ciało me porzuca,
Przechodzi do Kamilli, y że ią ocuca.
Częſto gdy ſam z nią ieſtem w przychylney uſtroni,
Niewinney, choć ukradkiem, pieſzczoty mi broni,
Y znowu w teyże chwili, acz rownie niewinną,
Pierwſzą ſtrząc ſurowość, łaſkę czyni inną;

Ani przez to zdradliwych ſideł nie natęża:
Lecz raz ſkromność, drugi raz miłość ią zwycięża.
Chcąc oboygu dogodzić, radaby zarazem
Łagodne zezwolenie modz złączyć z zakazem.
Czyż nie wieſz, żeś ieſt, rzecze, odemnie kochanym,
Nie doſyć ci na ſercu dla ſiebie ziednanym?
Chciey, mowię, w ten błąd popaść, w ktory miłość wprawia,
Jey zaś zbytek zupełnie od winy wymawia.
Jeśli kiedy me ſerce nieſtałym ci będzie,
Niech Parka w ten czas moich dni więcey nie przędzie

Niech ſądzi, że to dla mnie oſtatnia godzina,
Y paſmo życia mego niech napoł przecina.
Przykrą dla mnie to życie mękąby ſię ſtało,
Pomniąc, iaką w kochaniu roſkoſz ſerce miało.
Tuśmy ſię oba wzaiem czule rozrzewnili,
Aryſtey umilkł, żeby myślał o Kamilli.

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS.

PIESN VI.

ZUŁĄ myślą zaięci, coraz idąc dalij,
Zwolnaśmy się w nieznane ſtrony zabłąkali;
Y długo błędnie kroki pomykaiąc drżące,
Przecieśmy na obſzerney znaleźli ſię łące.
Idąc po drodze, którą wdzięczne kwiaty ſłały,
Zaſzliśmy do okropney na oſtatek ſkały.

Ciemną biorąc iaſkinię za ludzkie mieſzkanie,
Weſzliśmy: prze-bog! iakież fatalne zbłąkanie;
Ledwiem tam wſunął nogę, włos ſię z ſtrachu ieży,
Drżę cały, y krew w żyłach niezwyczaynie bieży.
Coraz to żywſze w ſercu czuiąc niepokoie,
Niebaczny! chciałem ieſzcze zwiększyć troſki moie;
Przez nieznaną w te lochy pociągniony rękę,
Wnidźmy! wołam, choćby też większą ponieść mękę.
Tam iaſne ſłońca nigdy nie doydą promienie,
Zgniłe duſi powietrze, a wiatr ani wienie.
Przy pierwſzym zaraz wſtępie Zawiść nas ſpotkała;
Bardziey mi ſię ponurą, niźli ſtraſzną zdała;
Smutek, bladość, milczenie, około niey ſtały,
Ą ciężkim wzlatał ſkrzydłem nudow orſzak cały;
Chuchnie na nas, y rękę ku ſercu nam zmierzy,
A potym gdy nas obu po głowie uderzy,
Aż nam w oczach y myśli, od tey zaraz pory,
Okropne, bez uſtanku, ſtały dziwotwory.
Nieſzczęśni! idzcie, rzecze, głębiey w tę iaſkinię,
Poznać możnieyſzą ieſzcze nademnie Boginię.
Daley ſtraſzliwe Boſtwo ku nam ſię pomyka;
Na głowie iego ziadłych wężow mnoſtwo ſyka.
Po ogniu, który ſwemi ſkrzyły ięzykami,
Poznaliśmy Zaciekłość ſtoiącą przed nami;

Okrutna, w gniewie ku nam przyſtąpiwſzy z bliſka,
Wyrywa z kłębu węża, y na mnie nim ciſka;
Chciałem go ſilnym zaraz udusić ſchwyceniem,
Ale mi ſię do ſerca ſzybkim wśliznął mknieniem.
Z początku na tak dziwny przypadek zdrętwiałem,
Y co ſię zemną działo, wcale niewiedziałem;
Lecz ſkoro ſię trucizna po żyłach rozciekła,
Mniemałem, że m ſię doſtał na ſame dno piekła.
Gwałtownym duſ a moia goreiąc zapałem,
Zdała ſię nazbyt moim ścieśniona być ciałem;
Y tak ſię nieſpokoynym w owey czułem toni,
Zem ſądził, iż tuż z [chłostą] Jędza za mną goni.
Już nic nami z Aryſtem kierować nie zdoła,
Sto razyśmy iaſkinią zbiegali do koła;
To w zaiadłość, to w zawiść obydwa wpadamy;
Raz, Temiro! drugi raz, Kamillo! wołamy.
Y gdyby te, choć z ſwemi ſtanęły wdziękami,
Obiebyśmy własnemi rozdarli rękami.
Na reſzcie zaczęliśmy dzień poſtrzegać biały,
Lecz światło nam przykrzeyſze, niż ciemności ſkały.
Tak długą maiąc nużą wycięczone ſiły,
Padliśmy; y ſpoczynek nie był dla nas miły.
W niczym znaleść niemogłem bólom mym ulżenia,
Ni z oczu łeż wyciśnąć, ni z ſerca weſtchnienia.

Częſto czułość nieznośną męką ſię wyſila,
Y dla mnie ſpokoynieyſza naſtąpiła chwila.
Już cichym ſłodko byłem zaięty uśpieniem,
Lecz ſen ſmutnym me rany odnowił widzeniem;
Zdało mi ſię, żem w ten czas widział tyle razy,
Straſznieyſze dla mnie ieszcze od poczwar obrazy.
Sniło mi ſię, ach! nie śmiem, wyrazić tey mary,
Ze Temira nie miała dochować mi wiary;
Słowem, com tylko w myśli układał na iawie,
To śpiąc, iakby w iſtotney widziałem poſtawie.
Coż to? czy nic mey doli, rzekę, nie odmienia?
Tak światło dla mnie przykre, iak y nocne cienia.
Temira nawet ſama, gdyby ſroga ięzda,
Żadney na mą katownię męki nie oſzczędza.
Ktoby to zgadł, by zgubić Temirę w pamięci,
Było teraz iedynym celem moich chęci?
Tu mnie zwyczayna znowu zaiadłość porywa,
Niech moy przyiaciel dłużey, wołam, nie ſpoczywa.
Wſtań, Aryście! y bieżmy obydwa w zawody,
Zabiiać buiaiące po tych łąkach trzody;
Niech paſterzom złość naſza pamiętną ſię ſtanie:
Czemuż ich uſzczęśliwia ſpokoyne kochanie?
Lecz czekay, widzę, pono Miłości świątynię;
Skruſzmy poſąg, y kościoł zoſtawmy w perzynie;

A tocząc woynę ſtałą z tym bóſtwem z żwawością,
Rowną za naſze męki płaćmy zaiadłością.
Bieżemy więc przez pola, przez niwy, przez gaie,
Chęć zbrodni wykonania ſkrzydeł nam dodaie;
Wſzyſtkie w gwałtownym pędzie przeſkakuiem tamy,
Po wzgorku do kościoła Bachuſa wpadamy.
Bogowie! iakże waſza niezmierzona ſiła!
Wſzak nas owa zaiadłość zaraz odſtąpiła;
Y widząc ieſzcze w ten czas naſze roztargnienie,
Samośmy tylko w ſobie czuli zadziwienie.
Wielki Boże! zawołam: raczże przyiąć, proſzę,
Dzięki, ktore do tronu twoiego zanoſzę;
Nie tak, żeś chciał ſzalone uśmierzyć zapały,
Lecz, żeś od zbrodni umyſł odwrócił zuchwały.
W tym z bliſka przyſtąpiwſzy, rzekliśmy do Kſieni:
Jeſteśmy łaſką twego Boga zaſzczyceni;
Wſzak ſkorośmy w te święte wkroczyli podwoie,
On przykre ułagodził w ſercach niepokoie;
Tak ſłodkie odbieraiąc w pierwſzym wſtępie dary,
Chcielibyśmy mu winney hołd oddać ofiary;
Tę gdy godną Boſkiego Ołtarza znaydziemy,
Zaraz ią przy twych nogach pokornie złożemy.
Gdy ofiara śmiertelnym ginąc miała ciołem,
Aryſtey w ten czas czułym odezwał ſię głoſem:

Bachuſie! miłą to ieſt dla ciebie roſkoſzą,
Kiedy wdzięczną na twarzach luczie radość noſzą;
Lube bierzeſz uciechy za hołd z naſzey ſtrony,
Y od ſzczęśliwych tylko chciałbyś być wielbiony;
Twa dobroć ſłodko zawſze poſtępuiąc z nami,
Krótkim czaſem naſz rozum zbłąkaniem omami;
Lecz gdy go inne Bóſtwo ſrogo w nas przytłumie,
W ten czas twoia moc tylko odżywić go umie;
Gdy czarna Zawiść miłość krępuie w niewoli,
Twoia ſiła z okropney wywiąże ią doli;
Y czyniąc nas wolnemi od iey panowania,
Do ciemney ią iaſkini znowu nazad wgania.
Jak tylko przy ołtarzu ofiara poległa;
Cała ſię zgraia ludu około nas zbiegła.
Już w ten czas ſpokoynieyſzy, powiedałem Kſieni,
Jakeśmy byli w iamie Zawiści męczeni;
Aż huczne głoſow z graniem połączonych brzmienie,
Raptem moie y wſzyſtkich przerwało mowienie.
Wyſzliśmy więc z Kościoła, w tym po naſzey ſtronie,
W licznym widziem Bachantki pląſaiące gronie;
Giętkim o twardą ziemię bluſzczoprętem biły,
Zwyczayne wraz okrzyki z całey hucząc ſiły;
A ſtary Sylen, ſiedząc na ośle za niemi,
Ledwie wſtrzymywał głowę zwieſzoną ku ziemi;

Ogromne za ciężarem swoim lecąc ciało,
Po inney w takt się stronie co moment wahało.
Za niemi Pan na flecie przygrywał wesoło,
Satyry Króla swego otaczały w koło;
Radość z miłym nierządem wszędy na przemiany,
Wznawiały żarty, pienia, igraszki y tany.
Na reszcie iechał Bachus na wozie złożony,
Czterema Tygrysami poważnie ciągniony;
Takim nad Gangesowym widziano go brzegiem,
Wesołość, y zwycięstwo szły za nim szeregiem.
Przy boku iego piękna stała Aryana.
Krolewno! ieszcze w ten czas łzami byłaś zlana.
Skarżąc na Tezeusza niewierność dla siebie,
Kiedy koronę twoią, Bachus złożył w niebie;
On twoie otarł oczy; gdyby zaś twe żale,
Jeszcze aż dotąd serce rozrzewniały stale,
Ten Bog byłby przez twoie w smutku zatopienie,
Nieszczęśliwszy od ciebie, choć iesteś stworzenie.
Pomniy: iak te do ciebie tchliwie wyrzekł słowa:
„ Kochay mnie, wszak Tezeusz wiary ci nie chowa;
„ Niech więc nigdy w pamięci twoiey nie postanie,
„ Niewierność nawet iego, nie tylko kochanie.
„ Żeby zaś moia miłość była nieprzerwaną,
„ Odtąd cię nieśmiertelną czynię, Aryano!

Widziałem iak z powozu wyſiedli oboie,
Aryana w przybytek wnioſłſzy kroki ſwoie,
Boże kochany, woła, tu odtąd mieſzkaymy,
Tu z wzaiemney do ſiebie miłości wzdychaymy.
„ Zdarzmy to naſzą łąſką, niechay w tey krainie,
„ Luba radość panuie, y nigdy nie minie.
„ Wſzak tam, gdzie ſerc Królowa rządow ſwych udziela,
„ Słuſznie, by z nią panował razem Bog weſela;
„ Y mieſzkańcow darami zaſzczycaiąc ſwemi,
„ Już ſzczęśliwych uczynił ieſzcze ſzczęśliwſzemi.
„ Czuię to, o moy Boże! iże każda chwila,
„ Coraz to bardziey moie kochanie zaſila.
„ Czyż ieſzcze taki moment ma bydź ſpodziewany,
„ Gdzie byś mogł bydź odemnie goręcey kochany?
„ To widzę nieśmiertelnych ieſt tylko udziałem,
„ Zeby zbytnim miłości goreiąc zapałem,
„ Jeſzcze mogli co moment, nad wſzelkie mniemanie,
„ Co raz to więcey ſwoie pomnażać kochanie;
„ Jm to ieſt oſobliwſzym udzielone darem,
„ Więcey zyſkać, niż było nadziei zamiarem.
„ Y mnieyſze znaleść w ſobie podniety do chęci,
„ Niż ſłodycz, ktorą czuią, ſzczęściem ſwym zaięci,
„ Ty mi będziesz niezgaſłych celem tu płomieni,
„ Tu nic zgoła twoiego ſerca nie odmieni;

„ Wierz

„ Wierz mi, tu tylko można tchliwe czuć zapały,
„ W niebie nadto zaprzątа umyſł wielkość chwały.
„ Więc gdy ten tłum w rozrywkach uyrzysz zatopiony,
„ Chciey tażke oczy w ten czas z moiey zwrocić ſtrony;
„ Niech me łzy, radość nawet, y częſte wzdychanie,
„ Uſtawnie zaręczaią za moie kochanie.
Tu ſię Bachus uśmiechnął do ſwey Aryany,
Y w święte ią kościoła poprowadził ściany,
My zaś obydwa razem, z lubym Przyiacielem,
Wdzięcznym czuliśmy ſerca wzruſzone weſelem.
Widząc iak Sylen huczał, wziąwſzy z bluſzczu tyki,
Poſzliśmy dopomagać tańcow y muzyki.

SWIĄTY-

SWIĄTYNIA WENERY W KNIDOS.

PIESN VII.

JUZ w ten czas, gdy z Aryſtem obydwaśmy ſpołem
Rozſtali ſię na zawſze z Bachuſa kościołem,
Zdało nam ſię, nieſtety! iże męki one,
Do czaſu tylko były dla nas zawieſzone.
Prawda, nie tak zaciekłość w ten czas nami miota,
Ale nas ſtrafzny porwał ſmutek y tęſknota;

Tak że okropne myśli, czarne podeyrzenia,
Y iedney nam nie dały chwili odetchnienia.
Myśmy iefzcze mniemali, że ciężkie poſtrzały,
Które na nas okrutne Boginie ciſkały,
Za ſmutne powinniśmy brać tylko wrożenie
Tych niefzczęść, które chowa dla nas przeznaczenie;
To do Bachuſa nazad wrocić byśmy radzi,
To znowu nas do Knidy winna chęć prowadzi;
Chcielibyśmy w Wenery zobaczyć kościele,
Kochania y Zawiści naſzych wdzięczne cele;
Ale ta roſkoſz, którą rodzi poſpolicie,
Zbliżone ukochaney oſoby przybycie,
Tak że duſza iuż wczeſnym przeczuciem ſzczęśliwa,
Zda ſię, że piie ſłodycz, którey oczekiwa;
Ta, mowię, roſkoſz tchliwym ſercom nader miła,
W ten czas od nas obydwu doznaną nie była.
. . Kto wie, rzecze Aryſtey, czym ieſt zaprzątniona
Kamilla, może znaydę u niey Ligdamona?
Może że ſłodkie ſłowka iuż ſzepce do ucha?
O Boże! czy ich tylko z roſkoſzą nie ſłucha?
. . . Tyrſyſa bytność, mowią, w Knidzie ſpodziewana,
Od ktorego Temira tak była kochana;
Kochał ią, pewnie dotąd tym płomieniem pała,
Czyż miłość ku Temirze może być nieſtała?

Trzeba będzie wątpliwe teraz ztaczać boie
O ſerce, które zawſze ſądziłem za moie.
.... Ongi gdyśmy ſię razem w grono zgromadzili,
Ligdamon nucił pioſnkę o moiey Kamilli.
Jakżem przecie niebaczny! wſzażke te pochwały,
W uſtach wſpolmiłoſnika, ſłodycz dla mnie miały.
.... Pamiętam, y to z myśli wyniść mi nie może,
Tyrſys raz dla Temiry świeże przyniosł roże;
Słyſzałem, że do ſwego przypiąwſzy ie łona,
Z Tyrſyſa łaſki, rzekła, dzifiem uſtroiona.
Czemuż rękami memi, ten bukiet zerwany,
Nie był w oczach Temiry na tych miaſt zdeptany?
.... Nie dawno wraz z Kamillą chciałem na ofiarę,
Oddać Bogini wiernych Synogarlić parę:
Lecz przed ſamym Kościołem poſtrzegłem zdumiały,
Że mi z ręku obydwie w górę odleciały.
.... Na twardey drzewa korze oſtrym raz krzemieniem,
Związałem właſne imie z Temiry imieniem;
Tamem wyrznął miłości wſpolney te wyrazy,
Które z lubym czytałem czuciem tyle razy;
Codzień tam przybiegałem, aż iednego rana,
Starte były litery, y cyfra zmazana.
.... Kamillo, niech twe ſerce boiaźnią przenika,
Oſtatnia naytchliwſzego rozpacz miłośnika.

Wſzak ſię ſmutnym ta prawda częſto ſkutkiem iści,
Ze rozdrażniona miłość rowna nienawiści.
.... Kogo przy mey Temirze z Knideyczykow zoczę,
Pewnie y do kościoła nawet za nim wſkoczę;
Nic go od winney iemu kary nie zaſłoni,
Choć przy nogach Wenery zginie z moiey dłoni.
Tym żalem gdy ſię każdy z nas w kolej unoſi,
Zaſzliśmy gdzie Bogini wyroki ſwe głoſi.
Już lud w niezmierney liczbie w to mieyſce zebrany,
Rozigranego morza wyrażał bałwany.
Ten przez tłum niecierpliwy ciśnie ſię z daleka,
Ten z odpowiedzią wraca, tamten ieſzcze czeka.
My też oba z Aryſtem w ow gmin ſię wtłoczyli,
Szczęśliwy! iuż od ſwoiey ściśnięty Kamili,
Już pewien, że kochanym, a ia w tey godzinie,
Szukam moiey Temiry z utęſknieniem w gminie.
Znalazłem ią na reſzcie, y za iey widzeniem,
Dawnąm poczuł zaciekłość z równym natężeniem:
Lecz w ten moment gdy śliczne oczy ku mnie zwraca,
Przyiemną zaraz ſercu ſpokoyność przywraca.
Tak Bogowie za iednym ſkinieniem zrzenicy,
Wraz do piekielney Jędze wpędzaią ciemnicy.
Jleś mnie łzow koſztował! Temira zawoła,
Trzykroć ſwą drogę ſłońce obiegło do koła;

Mniemałam, że cię w ow czas oczy me ſtraciły,
Wſzyſtkie ieſzcze drżą we mnie na te ſłowa żyły;
Nie badałam wyroczni, czyliś dla mnie tchliwy,
Stroſkana chciałam tylko wiedzieć czyliś żywy.
Zgadniy iaka odpowiedź była mi oddana,
Oto, żem ieſt od ciebie ſtatecznie kochana.
Daruy, rzekłem, Temiro, zważ nieſzczęścia moie,
Zawiść tak ciężkie w ſercu wznioſła niepokoie,
Że gdyby kiedy ktobie odmienić ſię miało,
Gniewemby nie miłością iuż w ten czas pałało;
Lecz Bogi, w których ręku dni moich władanie,
Rozum mi odiąć mogą, ale nie kochanie.
Teraz okropna boiaźń ciebie utracenia,
W tę miłą dla mnie korzyść ieſzcze ſię zamienia,
Że większą czuię ſłodycz w ſzczęściu niezrównanym,
Być od ciebie Temiro tak tchliwie kochanym.
Podź więc, niech cię w ſamotny gaik zaprowadzę,
Niech tam zbytkiem miłości winę moią zgładzę.
Wſzak to zbrodnią przeciwko kochaniu niezmierną,
Sądzić ciebie Temiro, żeś była niewierną.
Nigdy Gay Elizeyſki więcey nie ieſt miły,
Chociaż go ſamych Bogow ręce zaſadziły.
Tym celem by tam Duſze od nich ulubione,
Spokoynie wiecznym ſzczęściem były zachwycone.

Ani lasy Dodońskie, (*) kędy Dąb wysoki,
Wdzięczney Ludziom przyszłości ogłasza wyroki;
Ani ogrod trzech Corek Hesperа wspaniały,
Gdzie się drzewa pod złotem owocem zginały,
Nic pięknieyszego niemasz, nie było nad gaie,
Którym bytność Temiry ozdoby dodaie.
Pomnę koło nas Satyr szybkim nader krokiem,
Pędził za Nimfą rzewnym łez zlaną potokiem;
Zobaczy nas y chyże wnet kroki zatrzyma:
Wy, rzecze, rozmawiacie do siebie oczyma.
Wy, wzaiemnie zaięci tchliwym rozrzewnieniem,
Szczęśliwi, wspolnym sobie płacicie westchnieniem;
A mnie na tym wiek smutny iedynie przebywa,
Sledzić kędy się dzika Pasterka ukrywa;
Smucę się, kiedy niewiem w którey skryta stronie,
Storazym nieszczęśliwszy, kiedy ią dogonię.
Młoda Nimfa, w samotney przechodząc zaciszy,
Westchnie, skoro nas tylko mowiących usłyszy:
Boże miłości! czynisz twe razy cięższemi,
Ze ie często uśmiechy poprzedzasz wdzięcznemi.

Ty

(*) Lasy Dodońskie *były w Epirze. Kapłanka owey wyroczni po wdzięcznym szumie wytryskaiącego zrzodła, z pod starego bardzo dębu, tłumaczyła szczęśliwą zawsze pytaiącym się przyszłość.*

Ty zdarzaſz nagłe mego kochanka przybycie,
Chcąc przez rozdział przykrzeyſzym uczynić mi życie.
Tam nad czyſtym Apollo ſpoczywał ſtrumieniem,
Dyanna go przywiodła pędząc za Jeleniem.
Poznałem go po zwykłey Niebianow drużynie,
Po urodzie, po włoſach, y po wdzięczney minie.
Stroił Cytrę, co twarde przywabiała ſkały,
Straſzne lwy gdyby martwe, ſłuchaiąc iey, ſtały.
My zaś z Temirą poſzli w głębſze laſu cienia;
Próżno o nasze uſzy wdzięczne biły brzmienia.
Zgadniy, gdziem znalazł miłość, gdzie ona przebywa?
Oto na ślicznych uſtach Temiry ſpoczywa,
Po tym zaś do śnieżnego udaie ſię łona,
Ztamtąd zlata do nożek, wſzędy znaleziona;
Na reſzcie ſię pod piękne ukrywa kolana,
Tambym Jey ſzukał, gdyby Temira ſplakana,
Temira, mowię, w gniewie rozwodząc ſwe żale,
Nie była mnie w gwałtownym wſtrzymała zapale.
Tu ſię miłość w oſtatnim razie kiedy ſchroni,
Już iey trudno, tak lubey opuścić uſtroni.
Tak gdy czuła ptaſzyna do gniazda przyleci,
Zda ſię, że ią ſtrach, miłość przywiąże do dzieci,
Y choć iuż chciwa ręka zbliża ſię do brania,
Nie zlata, owſzem dzieci ſkrzydłami zaſłania,

Przebog! w Temirze zawſze ſrogość dla mnie iedna
Zadna ſkarga litości w ſercu iey nie ziedna;
Zadnego w niey nie czynią ſkutku rzewne prożby,
Surowſze po nich ieſzcze oświadczyła groźby.
Na reſzcie, iuż zacząłem trochę bydź zuchwały,
Lecz ſkorom widział gniewną, z ſtrachum zadrżał cały.
Chcąc ią więc ułagodzić, do łzow ſię udałem,
Ale mnie odepchnęła, y z żalu zemdlałem;
Gdyby życia niedała ręki ſwey zbliżeniem,
Weſtchnienieby oſtatnim było odetchnieniem.
Ach! daleko ieſt większa ſrogość, rzecze, w tobie;
Jam twey śmierci niechciała, ty mnie chcefz mieć w grobie
Albo otworz grożące iuż zgonem twe oczy,
Albo moie żal ciężki na wieki zamroczy.
W tym mnie ściśnie, dawnieyſzą czułość znowu wznawia,
Lecz nadziei do winy, przebóg! nie zoſtawia.

KONIEC.

PO-

POSŁANIE
DO
TEMIRY MOIEY.

Y, którey lubych pełne ſłodycz wdzięki,
Niemożna w równym okryślić wyrazie,
Jeżli to dzieło Twoiey doydzie ręki,
Poznay twoy portet w Temiry obrazie.
Tobie zapewne byłby należyty,
Piękności wieniec od Gracyi wity.

Te iednak wdzięki, choć ie przyrodzenie
Skupiło w Tobie, w zbiorze tak ſzczęśliwym,
Nie takby żywe wzniecały płomienie,
Gdyby Twe ſerce nie miało być tchliwym.
Tak iak Temira, piękna tak iak ona,
Czułością ieſteś więcey przymilona.

Często Lubownik, kiedy mu ſię zdarzy,
Zobaczyć obraz ſwoiego kochania,
Zywym zaięty podobieńſtwem twarzy,
Bierze go chciwie do przemalowania;
Czy zrowna ſztukę, wcale ſię nie pyta,
Y ſamo tylko podobieńſtwo chwyta.

Takież ſą mego ſtarania zamiary,
Ty tylko ſama ieſteś mi na myśli,
Te, ktoreć nieba udzieliły dary,
Y Twoią duſzę pioro moie kryśli;
Braknie mi pewno na wdzięcznym kolorze
Dość, że kopia przypomni o wzorze.

Ale iuż wſzyſtko wyiawię ci ſzczyrze,
Co do tey pracy było mi zapałem;
Te ognie, które czuł ktoś ku Temirze,
Ja w moim ſercu także poſtrzegałem;
Było mi lubo za iednymże razem,
Kryślić mą miłość wraz z Twoim obrazem.

Kiedy więc raczyſz w ſpokoynieyſzey chwili,
To dla rozrywki przedſięwziąść czytanie;
Jeżeli w ten czas ſerce twe rozkwili,
Wzaiemnie ſtałe tey pary kochanie,
Chciey z Twą czułością to złączyć wſpomnienie,
Żeś równo-trwałe wznieciła płomienie.

Piesni
y
Wiersze Rozne

BIBLIOTEKA
FUNDACJI
H. SANDORSKIEGO

1

Długo nieznałem
Co to Kochanie.
Za baykę miałem
Czułego Serca wzdychanie.

Ah Imeno miła
Jeszczem był dopoty
Nieznał co za siła
Wdzięków y Cnoty

Miłość to Dziewcę
Nadobney Bogini
Które na Swiecie
Śmiechem vaniąc tchliwym czyni

Z Matką się zmowiła
Na twoie wybranie
Chcąc by doświadczyła
Wszyscy co Kochanie

Pichnose

Piękności przymioty
Swoie Ci dała
Wdzięki pieszczoty
Kształt swoiego Ciała

Miłość zaś oczarnie
Na zwrot oczu tkliwy
I za nim kieruie
Strzałę z Cięciwy

Ja pierwszy świadkiem
Iakiá Wasza siła
Ledwie przypadkiem
Oczy swe na mnie zwróciła

Zaraz zacząłem
Podlegać odmianie
Odesłałem westchnąłem
Znam co kochanie

II.

Anusia ładna
Gdy się bawiła
Miłość ią zdradna
Sobie złowiła

Antek oszczerca
Ułożył minę
Mowił do serca
Uwiódł Dziewczynę

Przy krzewiu Róży
Bujała trawa
Antek był hoży
Anusia zwiawa

Anuś niepłocha
Co czynić miała
Przysiągł że kocha
Zdrady nieznała

Opadły rące
Franków zbledniała
Anus Niebozcá
Miłość niestała

Antek zdradliwy
Już cię porzucił
Dla Junay tchliwy
Antkę zasmucił

W tym przyszedł Kuba
Kuba wesoły
Anusiu luba
Porzuć mozuły

Przestań już szlochać
Niech Antek zginie
Chcicy Kubę kochać
Siądz przy krzewinie

Anusia wrzasła
Tu ciernie kole
Tu miłość zgasła
Przy dębie wolę

Do Nadziei

Ty która lotnym spędzasz czas przykry wzięchem
Ty co ludzącą stawiasz w omylnym snie marę
Ty co fałszywym łowisz gorzkie łzy uśmiechem
Porzuć mnie obłudnico! Straciłas już wiarę
Tyle Cię oczuchany, tyle zwiedziony razy
Znam pozorne twych wystaw Nadziei obrazy

Nieraz mi skazywałas zwodzące szczęścia zorze
Szczęśliwa prawiąc będziesz zachody
Już się Losy zdawały mniey stałe w uporze
I ty nadgradzać skutkiem przeszłe twe zawody
Aż niedym iuż w podchlebney sercu się odmianie
Znikłaś z oczu: ia wpierwszym malarzemi stanie.

Właśnie iak kiedy na wdzięcznej
Wiosny dni pogodzie
Zefir tylko łagodnym zmarszcza upał tchnieniem
A słońce bieg wspaniały kończąc na Zachodzie
Ostatnim gospodarza weseli promieniem
Niemylną dając żywcy pociechę, ochocie
Że iutrzeyszey przyświecać niebędzie robocie

Skrzętny ze świtem prawnuka mnie porywa
Aż zamiast pogodnego według wróżby rana
Czarna chmura obszerny horizont zakrywa
Wczorayszą nawet piękną nocnym wichrem zwarta

Nie tylko spodziewane zmiknęły kurzyscie
Zboża z kłosow obmarły y kwiat zwanych lisci

Tak się y ze mną stało: ale o to mniejsza
Niedbam o zmikłe plochey fortuny pieszczoty
Znaiąc zapłaszczaą ze dla tych zawsze przyiaznych
Którzy pną się wyżsżym a nie drogą cnoty
Wiedząc ze nic podłego nicht im niezarzuci
Ustronna zacisz zadza mego niezasmuci.

Tym więcey kiedy cnota przyiaźń wszystko słodzi
Wesoły na Jey wiernym spoczywaiąc łonie
Pewny ze Jey wzaiemność nigdy niezawodzi
Żartką dla Niey ofiarą serca moie płonie
Póki iest dla mnie stała póki zawsze tkliwa
Mniejsza ze szczęście ślepe y zesty fałszywa
Z tym wszystkim wyszukałaś zawod dla mnie nowy.
Zawod którego datą trwoży mnie wspomnienie
Jasne są twe z miłością niż z szczęściem nami
Ty rozzarzasz rzucane z Jey ręki płomienie
Tys pamięć była także pamięć tą zgrają
Wdzięków, przymiotów które miłość otacza

I w ten czas kiedy miłość rzuciła postrzały
Jeszcześ mnie trochę wrozbą mamiła przyjemną
Z roskoszą czułem pierwsze w mym sercu zapały
Mniemałem że Jemira będzie mi wzajemną
Aż miłość sama tylko przy mnie się została
Ty zaś z lubym Jey gronem precz odleciała

Długom znosił zadane smagi, zgłaszany
Długom wzdychał dopokim wtenczas przeciw
Kontent że mię od Ciebie iestem zapomniany
Znow w tymże wdzięków tłumie wdzięk przy Rozie
Tyleśmoc odszukany tyle zwiedzion razy
Znam pozorne twych wystaw nadziuo obrazy

Wiosna

O Wiosno! Luby szczodrych Niebios darze
Kto twe dokładnie powaby wyliczy?
Nic z Tobą w iednej mierzeta ziść parze
Z Wdzięków, Nadziei, y ciągłey słodyczy
Co świat ozdabia y co go odzywia
Co życie pieści co go uszczęśliwia

W Swieze

W świecie ozdobna twoia postać szaty
Chowanemu wzrokiu widok niesie miły
Żywsze iż w pączku nierozwiętym kwiaty
Przyiemney tchnieniu woni udzieliły
Co iest piękności w przyrodzeniu wzorem
Twoim iest wdziękiem, twoim iest kolorem.

Każda ci chwila powabow dodaie
Bieg dla tych czasu prawie upragniony
A każdy powab tym milszym się zdaie
Że w nowym przyiściu świeżo postrzeżony
Tym piękność twoia codzien wydatnieysza
Dawniey wielbionych mocy nieuymieysza

Wdzięczny twoy powrot świat cały przymila
Radość iest hołdem od wszystkich ci winnym
Żywsza wdzięczności serce się rozkwitla
Za udział Lubey czułości ku innym
Zda się że Dusza więcey wtedy tchliwa
Czyż to nie słodycz prawdziwie szczęśliwa

Co życie Ludzkie [tak] nayprzyiemsey słodzi
Ten upominek od Niebios nam dany

Który istotnie przyświeca łagodzi
Skazując moment w przysłowia widziany
Nadzieja, w każdey twego biegu chwili
Cieszy, zbliża się, ściel y niemyli.

A to wspomnione przewyższa pochwały
W Twoiey się porze Philis urodziła
Ty darow swoich szczodrobny udziały
Dla tego pączka chętnieś ustąpiła
Z tym nawet prawem, że choć twoy czas upłynie
Zadera z twych darow w Philidzie nie zginie.

Piesn dla Helenki.
Opisanie oczu ich Miłościow.

Czego się lękasz Helenko miła
Czuć w sercu twoim słodkie płomienie
Czy cię na kiedy miłość zdradziła
Czyli odrzucasz pierwsze westchnienie
Lecz mnie inaczey wierzyć przymusza
Y twoia pychowość y zbłąkana Dusza.

Podobno Ciebie myśl własna zwodzi
Łudzącym kryształ miłości kolorem
Mniemasz że obok z Chłopczyną chodzi
Ukryta zdrada wdzięku pozorem
Że skóra ognie czułości rozniecu
Nietstatek z płochym śmiechem ulecu

Niby w koszyku z rozów ustanym
Na znak nietrwałych roskoszy złożony
Jest od motylów lekkich bujanym
W odmienne w każdym ruszeniu strony
Y skora iedney użyć słodyczy
Już o tę niedba a innej zyczy

Albo Melenko cudzym przykładem
Umysł twoy zbytnie strachliwy
Mniemasz że wszystkie okrutnym iadem
Strute bywają Chłopczyska strzały
Y że za każdym grobu pocisku
Wylatuje śmierć zawsze zacisku

Że się porzoną chmurą zakryta
Y na los ślepy ciecz się ciągnie

Że ta ofiara nią mieszczęśliwa
Żoną pocieszkiem dwoem doświadczie
Słodszą tym większą, słodycz smakuie
Im czulszey Duszy spokoyność trwie

Odmień Helenko twoie mniemania
Zbyt na nich wiele twa cudność traci
Pozwol mieh Tobie Bostwo kochania
Wmilszey postawić zaraz postaci
Innym iest w cale gdy twe weyrzenia
Rozniecza Bostwu temu płomienie

Bo powaby zniecony twemi
W ich umiłbieniu zamiar ma cały
Niezna nic swoich skrzydeł lotnemi
Wyrzucił wszystkie z hołdowanastwy
Dawną swą złotą w słodycz zamienia
Tobie są skutki twego weyrzenia

Ostąd w tey miley Grze Ty ustroni
Gdzie czułe nucą pienia słowiki
Gdzie kwiatki słodkiey dodaią woni
Z kąd ty na krzta patrzysz strumyki

Nie tey moralnie, przy tey Olszynie
Trwałą dla Siebie obrał Świątynię.

Tam swoie maiąc odkąd schronienie
Wszystkiemi gaiu na świecie dary
Do Ciebie tylko stanie wostatnieie
Za Lube Sobie przyimie ofiary

Rzecz za wiernymi, rzecz za tchnącymi
Mszy ś. bym wszyscy zmarłą za szczęśliwymi

Pieśni wybrane

1

Winienem ci moje życie
Jemiro Lube stworzenie
Tyś zamieniła w miłe bycie
Bogdyś tchnienie
Wten czas na wszystko nieczuły
Spoglądałem nieprzytomnie
A chwile się tylko snuły
Szczęścia co się śniało do mnie.

Jak by zbiegła cała pora
Zamkniętego pasma życia
Niepostrzegłbym do wieczora
Że dni znikły bez użycia
Ale ty Jemiro miła
Wdzięków twoiego weyrzenia
Że spamiętnie mnie oczarowała
Zaczątem żyć od westchnienia

Od tey pory Swiat się cały
W Przyiemnieysze obległ szaty
Drzewa więcey zzieleniały
Więcey woni daią, Kwiaty
I Powietrzney nawet rzeszy
Odgłos Wdzięcznego spiewania
Więcey moie ucho cieszy
Będąc powabem Kochania

† . Zyga

Zosiu Zosiu moia Luba
Jakżes oczow miła
Pięknych Kwiatow iestes zguba
I Rozę zgasiła

Gdyby perła Każdy ząbek
Gąbka iak malina
Szyia bielsza nad twoy rąbek
Mozas gdyby trzcina

Ale Zosiu gdzieś podziała
Kwiatek dany zrana
I listkowes go obrywała
Rzucaiąc na Jana

Szukałem go z potem czoła
Po całym Ogrodzie
Albo mowię w farbie zdoła
Zrownać twey Jagodzie

Gdyś go Zosiu z rąk mych brała
Wspomnicy wdzięczne słowa
Zosia Tobie będzie stała
Zosia go dochowa

Od Ciebie Stasiu Kwiat dany
Miłość będzie strzegła.
Lecz gdy z listkow obrywany
Gdzież miłość odbiegła?

Jezli Roza prawdę wrozy
Jezlis Zosiu zdradna
Czemuż niemasz Losu Roży
Za coś ieszcze zdrowa? ładna?

Zaia

Czy widział kto Listek drzewa
Kiedy go wiatr porywa
Albo Lekki wiatr powiewa
Jak drobna za tym nietrwała
Ledwo ią, oko doyrzało
Nikłnie nic z niey niezostało

Nagle dla mnie tak zniknęła
Nadzieio twoia pociecha
Ledwie uśmiechem błysnęła
Y już ci się nieuśmiecha
Z blaskiem iednego promyka
Całe moie szczęscie znika

Na zawsze mnie porzuciła...
Już się moy Los nieodmienił!
Bo czbyś mi wystawiła
W nadgrodę znikłych promieni!
Przynaymniey niezwodź Kamila
Niech Jey szczęscie mnie rozkwila

4ta

Już niesłyszysz mego westchnienia,
Choć ciągłym czuciem w sercu zostanie,
Wszystko się w Tobie dla mnie odmienia
Za cóż nie takim moje Kochanie?

Już ani czułe oczu śpiknięcie
Ani wzajemnie oczu spotkanie
Niewprawia Ciebie w słodkie zajęcie
Za cóż nie takim moje Kochanie?

Kiedy odchodzisz sam tylko tchliwa
I dla mnie samey przykrym rozstanie
Ciebie zaś inna zabawka porywa
Za cóż nie takim moje Kochanie

Nudne dla Ciebie moie zapały
Chciałbyś obiony w moiey odmianie
Przykro ci tylko sam iest niesdały
Za cóż nietakim moie Kochanie

Już niesłyszysz mego westchnienia
Niechay z mym szczęściem życie ustanie

Wten czas cię pozno strapią wspomnienia
Dla mniéy to było takie kochanie.

Sta

Niebędę śpiewał twoiey pochwały
Wspomnę raczey o nagannie
Powiesz Reginko zem nad to śmiały
Nie takimi bywa kochanie
Na oś miłości potrzebna zasłona
Gdyby od Twoich wdzięków wzniecona

Żona twą, niewdzięczności miły chłopcayno
Co baczny na twoie ślady
Zazepnych strzałek niz niedopina
Od twoich wdzięków gromady
Dla Ciebie rzadney płochym niebywa
Niewie ze lotny, skrzydeł niezywa

Wzry

+ Wszystko oney za twoim wejrzeniem
Uczuciem życie podwaia
A co iest rzadkim nader zdarzeniem
Z uśmiechem złotki wiespaia
Co tylko przykrym z słodycz oddziela
Każdą twą ucieszkę rozą uściela

Czyliż od Ciebie iest nadgrodzony
Niepostrzegł dołąd westchnienia
Uśmiechem nawet niebył zgięty
Niesłyszał swego wspomnienia
Biedny Chłopczyna za swe obroty
Niezyskał iedney dołąd pieszczoty

Ja mu zapalę ofiary moie
Za Jego dla Ciebie muze
Rozami Ołtarz Jego ustroię
Obrazem twoim są róże
Ilekroć spoyrzy na nie Chłopczyna
Niech za nadgrodę Ciebie wspomina

Niewdzięczność

Ale „ ~~wabny~~ się zawsze przywarą,
Niebay się tchliwych płomieni
Niepadniesz płochey zdradzie ofiarą
Twoy wdzięk się w stałość przemieni.
Popraw się proszę a ta admiana
Niech tylko będzie ademnie znana.

Ota

+ 3.

Raz bez kochania podobać się chciałem
Y to zabawa być miała
Zabawa, zabawa, czuciem się stała
W tym czuciu życia słodyczy doznałem
Tyś Luba Zosiu szczęście mi zrządziła
Tobie winienem ten tchliwy
Bydź się Zosiu tylko odwracała
Znikinie to szczęście, zniknie
y szczęśliwy

Inna

Jakież pasmo smutnych chwili
Nieszczęsny odtąd przeglądam
Już mnie przyszłość nierozchwili
Wszystkom stracił, nic nieżądam.

Nadzieia teni dar przysłany
Od Nieba czuło zmartwionym
Azeby przystomne rany
Łagodził szczęściem zyczonym

Własnie iak roża rozwita
Która wdziękom służyć miała
Przeciwnym szturmem obita
Nazawsze dla mnie zwiędniała.

Pieszczotom ią z uprzewnieniem
Jakiby omylną, mobyła
Zaięta Jey przymileniem
Czułość ma za nią zgrzyba

Ku

Ku Jey celu obrocone
Wszystkie życia mego sprawy
W oczach mych były barwione
Widzeniem Lubey Jey postawy.

Przy tey żadnego zmarkwienia
Długa iż mym sercu niezgodom
Wspomniawszy na cel życzenia
O Inne troski niedbałem.

Nadzieia iakżeś zwiędniała
Wszystko z Tobą dla mnie ginie
Jak piękna Jemna chciała
Już się dla mnie nierozwinie

Jakoż pasmo smutnych chwil
Nieszczęsny odtąd przeglądam
Już mnie przyszłość nierozbudzi
Wszystkom stracił nic nie rządzi

Wspomnienie o Lesi

Wolny od zgiełku y od prozney wrzawy
W Ustronney życia spokoynie zacisży
W czułych wspomnieniach radzi szukać zabawy
Żaden z natrętnych Stargi mey nie myśliwy
Sam chyba słowik powtorzy ią pieniem
Lub bystry strumień zagłuszy mnie szemrzeniem

W tey Lubey porze co wdzięcznie ozyoia
Krzewy gwałtowną Zimą umorzone
Bliszym nadziei skutkiem uszczęśliwia
Stroiąc naturę w szaty odswieżone
Opatrzne hoyne bogactwa wydziela
Czy pułnie drzewka, czy ziołko wystrzela

Y na kształt pączka który każda chwila
Pogodney codzień rozwiiaiąc dobie
To w swieższy kolor, to w Listek przymiła
Niwy się w doyrzałey ukaże ozdobie
Nawzym Lwa Człeka gdy darem zapomina
Żywszym go codzień uczuciem rozrzewnia

Już Słońce było od wschodu wzniesione
Słowiki pienia miłosci nucily
Y ziola rosą, obsiłą skropione
Przyiemną wonię w powietrze rzucały
Zefir przez lekkie rozmoszą się wiatrem
Wdzięczniejszym sprawiał każde odetchnienie

Takim obrazom myśl lekkim przeszła
Często się puszcza w przyiemne marzenia
Ni o przykrościach troskach nieparnięta
Słodkie w przeszłosci wybiera wspomnienia
Nawet na szczęscie, które uchybiło.
Spogląda iakby ieszcze się wdzięczyło.

Temi myślami czuła wzruszoniony
Które westchnieniem zakończyć się miały
Rzuciłem okiem wte Ogrodu strony
Gdzie krzak rozami stał okryty cały
Każda z nich wdzięki patrzących wabiła
Lecz iedna wszystkie pięknością zwalczyła

Wczoray stanęła w tey przyiemney porze
Znowuż[y]ey młodość, przez Liść rozwinięty
Przez swieżą, wonność, przez żywość w kolorze
Przy niey się pączek rumieni zamknięty
Co tylko wrzyć wdzięk kwiatka zaczyna
Cesią mi oboh Flatki przypomina.

Szczęśliwa Cesia tedyć czuie życie
Y tedyć głowkę o swey mocy trzyma
Jeszcze ią miękkie obeiścia powicie
Juz ci do Flatki wdzięczy się ozyma
Gdy rączki ku niey szczebiocąc wystawia
Zda się ze słodyczą, pieszczotę przemawia.

Wzrok z niey niespuści oczu Matka tchliwa
Czyli ią Nosi, czy w kolebce złoży
Coraz to nowe w niey wdzięki odkrywa
Inne wysledza, inne wieszcze wrozy
Nowemi ilekroć koszykiem zachwieie
Kołysze miłość, szczęście y nadzieie

Sturo

Skoro snem słodkim zmroży się powieka
Patrzy iak lic rumieni uspienie
Jak usmiech w ustach pogotowiu czeka
By milił pierwsze oczu otworzenie
Tak się żądana oczu pociecha
Jak się nadzieia tak szczęście usmieie

O Flatko czuła niech cię przystoi cnosty
Bądź w Opatrzności szczerze zaufana
Twa Cesia wzrastaiąc w przymioty pospieszy
Będzie nadobna y pewno kochana
O gdyby tylko szczodra Niebios siła
Powaby Flatki w Corce powtorzyła.

Czy też wiesz Zosiu co się w ten czas działo
Kiedyś ty była w kołysce złożona
Bóstwo miłości przy kolebce stało
I patrząc na swe zwycięstwa ramiona
Rzekło: ten żywioł, y te wszystkie stworzenia
Na nic mu wczasie niebędą się zdały.
W kowały Zosi zamienię me groty
Uroczym wdziękom przymiotą zbiorem
Gotowe w niczem umieszczę pieszczoty
Oczy błękitnym zazyję kolorem
Sam odmienię się z włosy igrać będę
Na szyi spocznę na łonie usypię

Więzy rzucone w takowym sposobie
Zwyciężą, będą od cudnych zwycięzce
Władzę ma wielki będą Zosi w Tobie
To słowa Bóstwa, widzisz jak ziszczone
Wzrok miłości moja tak dla Ciebie tkliwa
Tak zawsze stała, chociaż mnie

szczęśliwa

Do Zosi

Co też ta miłość wyrabia ze mną
Wszak ledwie krótka chwila upłynęła
Coraz to inne uczucie wzniecą
To iest chmurną to znowu przyiemną

To obok lubey nadziei stanie
Y takim wdzięcznem Zosię przymila
Że zda się bliskim przyiście tey chwili
W ktorey szczęśliwym będzie kochanie

Skoro uczuię z tąd wzruszenienie
Aż od nadziei miłości daleka
Aż się zachmurza Zosi powieka
Juz ci zmilkło szczęścia błyszczenie

Przykrzy to przecie taka odmiana
Kiedy w przeciwney z sobą kolei
Boiaźń odbiera mieysce nadziei
Y zamiast szczęścia troska doznana

Ale daleko zal mnie gnusi
wszak troshi przyjdze sadko nadgnidz
Wszak y zmilosciq, vv net mnie pogn
Ja myst ze wszystko czuq dla Losi

Już i przyiemna chwila dopływa
Już odgłos trąbom do broni wzywa
Czas iuż smutne wyrzec słowa
Kochana Zosin bądź zdrowa

Lubo przeciąty przykrym rozdziałem
Wiele też rzeczy z Tobą wysłałem
Przecież nicht mnie nieubieży
Gdy za kray bic się należy.

Niedbam na strzały „ na blizny „ niedbam
Kochaney Zosi bronią Oyczyzny
Tu wdzięczien na mnie błysnęła
Tu trwałą czułość zaięła

Pozwol nieh noszę Kolory twoie
Więcey w nie ufam nix w twarzy mi uroda
Sfarią szczęścia zakład taki
Uszrod bitne wlecą orzaki

Nic mnie niewstrzyma wśmiałym zapędzie
Służa nadzieia przychowaią będzie
Tam z blaskiem Chwały się zdarzy
Tu zaś cel szczęścia wystawi.

W Nayuięzszych razach przebyte życia
Nadgrodzi iedno wieźr mi sowicie
O oddalonym wspomnienie
Na przytomnego weyrzenie

Jeżli przy zwarwey kraju obronie
W Chwalebnym życiu zakończę zgonie
Ią myślą sobie podchlebię
Że za kray ginę za ciebie

Juz ci przyiemna chwila dopływa
Juz dzwon trąbow do bron wzywa
Czas uż smutne wprzod słowa
Kuchana Zosiu bądź zdrowa.

W Tobie się iedney świat dla mnie zamyka
Bez Ciebie, z całym wdziękiem w oczach znika
Przecież niewierzysz, że iest kochana

Wszak inna piękność od wszystkich wielbiona
Nieiest odemnie nawet postrzegana
Przecież niewierzysz: że iest kochana

Oczyma twymi wdziękiem zadumiony cały
Dawane drugim miłą mnie pochwały
Przecież niewierzysz: że iest kochana

Bez Ciebie żadney słodyczy nieznam
wszystko się piórem obojętnym mnie
Czemuż niewierzysz: że iest kochana

Niedbam czy Wiosna czy się kwiat rozwija
Czyli trwa zimy, czyli zwiędły mia
Przecież niewierzysz: że iest kochana

Skłon do twego przypieszasz go łona
Aż piękność Jego dla mnie odwrócona
Przecież niewierzysz: że iest kochana

Tak postać twoia wszystko dla mnie mile
Dodaiesz wdzięków, światu, porze, chwile
Przecież niewierzysz: że iest kochana

Kiedym przy Tobie słodycz słodycz gorzu
Za progiem w dzikiey nią zastam ustroni
Przecz niewierzysz: ze iest kochana

Jakież mnie w życiu życzenie zmoże.
Jedno.. co trwałe sprawia szczęście Zosi
Przecz niewierzysz: ze iest kochana

O gdyby wiszne myśl moia troskliwa
Dostrzegła kiedy ze chmurka dopływa
w którey uwierzy: ze iest kochana

Patrzałbym na nią w każdey życia porze
Jak na błyszczącą szczęścia mego Zorze
Mowiąc: uwierzy ze iest kochana

Kiedyż się takie wiosni życzenie
kiedyż to słodkie rozrzewnie wspomnie
Zosia uż wierzy ze iest kochana

Na Grotę

Przychodzisz Panny wchodzić chcesz do tey Jaskini
Jeżli Ciebie troskliwym przypuszcz Lasow czynić
Patrząc na twych wynalazow niedrybne obrazy
Tryptę wieczne w czułym sercu wdzięczności wzgrzy
Niemasz Smutku ni ciężkiey przygody dla Ciebie
Gdy na wszystki obecnym staniesz co go czeka.

Na Obraz Rodzicow

Patrz iak Rodzice o twoy Los troskliwi
Na ten cel wszystko obracą staranie
Żeby twym czuciom iedynie służyli
Każde twe mogli uprzedzić żądanie
Iak dary Tobie od Nich wyszukiwane
Szczere im Samym Nadgrobe przynoszą
Iak życie twoie z Niemi przepędzone
Będąc twym szczęściem będzie ich rozkoszą

X. Zofia y Cyrysia

Takim ty własnie bydź zgadzaiem Rozy
Y tak się w Tobie Nadzieia wdzięczyła
Też Same Cnoty, też wdzięki w Nich wrosły
Tak wrozbę ziszcz iak w Tobie ziściła

Skow

Skoro do twego przyjdą wielu obie
Nauiesz Słodycz widząc ich nadobne
One zaś tysiąc razy rzekną Sobie
Jak my szczęśliwe, że da Bóg podobne

Xżę Konstanty y Oles

O Wielki dawno z zalem upłynione
Gdzie pięknieść tkliwe wzniecaiąc zapały
Budziła męstwo mężym nierwalczone
y brała w hołdzie blask nabyty chwały
Wielki Rycerstwa. A Was dla Ozdoby
Dla Ciebie Siostro powraca młodzieńca
Pysmi z zyskaney w Męzkim boiu chwały
Tobie przynioszą otrzymane Wieńce
Nadgroda z Swoiey przysłużona rękę
Stoiąc mieć będzie w oczach Braci wdzięk

Dla Przyiazni

Ta tkliwa przyiazn ta czułość iedyna
Co o Swym szczęściu chętnie zapomina
Co w żadney dobie Siebie nieoddziela
Od wszystkich w życiu Losow Przyiaciela

Kazdey wzhoszy pomnaza uzycie
w wspolnym nauczeniu slodkie dumiąc zycie
Jak szczera, zywa, ale wiecey stata
Jak wiek dziecinny w kazdym wzrostu maty brata
Tym wiekszey Tobie da doznać pisarczoty
Że znasz że czasu zwszystkie Jey przymioty.

Nadzieia

Dla wielu bywam nabostatk pomyka
Co grube woty poprzedza cienia
Ledwie zabłysnie, y wiz ci zmika
Czoze zostawuia wsmutnych wspomnienia
Dla Ciebie iestem Zorza rankowa
Co trwale iasną, zapewnia obwieszcza
Skoro się zisza zyczeń podnowa
Wdzięczniey się ieszcze w ten czas przymierz

Gracye.

Otoż Gracye; one powab mity
Które
Byle przytomne na wszystko rzucity
Że w kazdym mieyscu, w kazdey zycia dobie
Gdzie się obrocisz stać będą przy Tobie

M. Petit

Jakąż pociechę przynosisz Starości
Twą Cnotą zdobiąc moie wychowanie
Wypłaciłaś mi dług twoiey wdzięczności
Winnemy Tobie Stateczne kochanie
Co Słodkie czucia obie wszczęłaś
Ciebie rozrzewnia, mnie nawet ożywia

Czas

Czas który wszystko obala na ziemi
Jak ze mią Jego nieopręc się sile
Który skrzydłami zrywa się lotnemi
Chwile przyiemne mnoże ma chwile
Który zwyczaynie duráłniey się sroży
Na świeżości powab y na życie rozy
Dla Ciebie przecież mniey rolacie skwapliwy
Włos twoy przedłuży pozwiey sadami lat
I Wątek życia całego szczęśliwy
Hoynie obsypie kwiaty niezwiędłemi

Szczęście!

Prozne kazdego za szczęściem wzdychania
Lito ii w ustronnych calach znalaść chcieny
W Długim zapędzie gdy bliskie dogania
Zmika mu w oczach prozny on fal szczęścia
W Płiwym go szczęściu trzeba umiescily
Tam się szczego brzeg witalnym znayduie
Tobie go witalnym ciągu przemarzyły
Nikt go nad Ciebie zyuriey nieuczuie

1

Napis na Kamieniu
w Procie

Schronię się Sobie w tę Jaskinię ciemną
z Smutnym po zmarłey Władzi wspomnieniem
Ty tylko iedna masz prawo mnie ze mną
Skłonna Pizyrazmi z twoim rozrzewnieniem

Pożegnanie Wilaw.

Żegnam Was Lube Wilawy
Kiedyż się z obacze z Wami?
Czyż poźniey Wasze zabawy
Nowemi zaymą wdziękami

Gdzie teraz obroć kroki
Pęknie mi mieysca umowi.
Lecz za nic wasze widoki
Gdyby niebyło mey Zoni!

Choć Jey tutay mieszkanie
Wy Dla mnie Rajem na świecie
Skoro się z Wami rozstanie
Już wy Pustynią będziecie.

BIBLIOTEKA W.B.

Cechniczna Marnie

Ty ktorey szczęscia odtąd się zaczyna
Że nie potrafia czas twoie kochanie
Y kiedy Mamę pieszczenie wspomina
Płaci słodyczą, trzasliwe starania
Co baczna zawsze na twoie zbliżenia
Wdzięczy uśmiechem udawane płacze
Y znowu twoie pożrzymiać chce pienia
Wradosnych tancach mykrzykuie skacze
Co cieszkiem do twych nozek się podsuwa
Lecz że się zesmie, zaraz oczki zmruża
Tak postrzeżona od ciebie bydź rada
Y wzięstw słodycz, słodycza odpłaca
Ta mowiła Cechna, to twoie kochanie
Niesie ci dzisiay na bukiet dar taki
Przed ktorym inne mieli znika wiązanie
Ta to nayprzednisze przyszłych wdzięków znaki
Rozwitna wdzięki a wprzyszłey porze
Tą chlubną Rycerz zeszczycon ozdobę
W walecznym za kray y za cechy sporze
Tysiąc zazdrosnych wzpłoszy przed sobą

Skwo te przyidą do ciebie odpłacy
Comyślisz sobie nie bez rozrzewnienia
Ten zakład szczęścia, tę fawnę te włosy
Jedyna moia oddała mi Cenia

#Ni wymowa, ni Cnota, ni ród twoy ozdobny
wrócą Światu Torkwata nie będzie sposobny.
Wstrząs wstydliwy Hippolit pamiątą Dyany
z głębi czarnoy ciemnoty nie mogł być wyjęty
Ni Tezeusz dokazał dzielnością swoiey siły
skruszyć więzy co dźwiga Piritous mity.

Oda Horacyusza do Torkwata.

Zbiegły śniegi, zielonosć w polach się dobywa,
drzewa niedawno nagie liść całody okrywa,
ziemia mieni swą postać; rzek znurzone biegi
w cichym pędzie kwieciste obmywają brzegi;
Graycye wdzięczne, Nimfy z piękną urodą
nieodziane pod niebem lekki tańcu wiodą.
Nie myśl, żes nieśmiertelny: oto Cię przestrzega
godzina co dzień gasy, rok [redacted] za dniem zbiega.
Miękkim zefirów tchnieniem zimno się łagodzi
Wiosnę wypędza lato, wkrótce samo schodzi
skoro jesień wysypie owoców gromady,
gdy znowu gnuśna zima wstępuje w nie ślady.
Wraca ku stratę Księżyc w szybkim krążeu toku,
my raz stracone mocą srogiego wyroku
gdzie Enneasz, gdzie Tullus bogaty, znakomity,
rozestmy? jeśli nie proch lichy, cień znikomy.
Któż wie, czy mu Bogowie nieznbadaną władzą
do dni przeżytych chwile jutrzejsze przydadzą?
Spiesz się, [redacted] oddaj twych uciech słodyczy
Co jak chciwy następca za swą zdobycz liczy;
gdy raz za wrzesz powieki, gdy Minos łaskawy
wyda o losu twoim wyrok nieodwowny,

A ni

Postanie

Ty Zosiu sama władasz mym wyrokiem
Od twey zawisło czucia moia wola
Gdy tchliwym rzucę razy na mnie oka
Wszystka się darzy w miley dla mnie dol
Gdy się zaś twoia iachmurzy powieka
Głos mi w łonie w piersiach myśl z szczęściem

Jeżli wdzięk iaki piania maie miały
Jeżeliny czułym rozrzewnił wyrazem
Tyś w sercu tkliwe wzniecita zapały
Y twarzy byłam zaięty obrazem
Tobie więc dzięki piorę maie Krysti
Że mi wzniosła Duszę uwdzięczyła my

Oto co czucia mojego iest składem
Przyymiy za mumy hołd tobie ofiary
Niechay u Ciebie zostanie zakładem
Nieskazitelney w przymierzaniu wiary
Wspomniy; ile krac doydzie twoiey ręk
Tu swoią czułość, tu me miedź wdzięk

Gdybym był śmielszy, gdybym dał mi Sidy
Wszystkie moy Duszy wymurzyć wzruszenia
Nadto by Ciebie Zosiu rozrzewniły.
Tak Sama czułość ucisza me pienia
I w głębi serca zamyka dźwięki
Tchliwe dla Ciebie... lecz z ciszą [illegible]

BIBLIOTEKA
FUNDACYI
[illegible]

BIBLIOTEKA FUNDACJI [illegible]
RKps № 435
K. 29. 1/11

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1
62-002 Suchy Las
www.digital-center.pl
biuro@digital-center.pl
tel./fax (0-61) 665 82 72
tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.
Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.